

A BEVÁNDORLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

327 East 13th Street
New York City

Előfizetési díj:

Egész évre New Yorkban \$3.00
A vidéken 2.50
Egyes szám 3c.

MEGJELEN KÉTSZER HETENKINT: KEDDEN ÉS
PÉNTEKEN.

Szerkesztő: SINGER MIHÁLY.

Editorial Rooms:

327 East 13th Street
New York City

Subscription:

Per annum, in N. Y. City \$3.00
United States and Canada 2.50
Single copy 3 cts.

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879

IV. Évfolyam. 70. szám. NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, PA., 1907. AUGUSZTUS 30-án IV. Year. No. 70.

HAZÁNK GAZDASÁGI UJJÁSZÜLETÉSE.

A MAGYAR KORMÁNY ÉS A MAGYARORSZÁGI SAJTÓ KÜLÖNÖS FIGYELMÉBE.

Nem mesekönyvből vettem a tárgyat, a melyről az alábbiakban szólni kívánok. Gyakorlati dolog lebeg a szemem előtt, amikor azt mondom, hogy Magyarország gazdasági ujjászületése, hogy mezőgazdasági, csupán fogyasztó hazánknak termelő iparállammá való átalakítása a legrövidebb idő alatt megvalósítható, ha a magyar kormány felkarolja és szárnyat ad az eszmének, amely *Somlyó Arnold* new yorki honfitársunk gondolkodó agyában született meg s a melynek gyakorlati érvényesítésére már meg is tette az előkészítő lépéseket.

Figyelmébe ajánljuk ezt az eszmét mindazoknak, akik befolyásukkal elősegíthetik. Figyelmébe ajánljuk különösen a magyarországi sajtónak, amely ez eszme pártolásánál soha hazafiasabb munkát nem végzett, mert ennek az eszmének győzelemre való segítségével meg lesz oldva a kivándorlási kérdés, megteremtik a visszavándorlást, megalkotják Magyarország gazdasági önállóságát és ezzel állami függetlenségét.

Visszaidézzük a hazai illetékes körök emlékeztetébe azt a disztrakomát, amelyet a kormány a vendégeinek, a londoni *Eighty Club* tagjainak adott. Akkor *Kossuth Ferenc* kereskedelmi miniszter megható módon oda-könyörgött vendégeinek, hoznának angol tőkét Magyarországra, alapítsanak azon Magyarországon gyárat, amelyeket a kormány anyagilag is, erkölcsileg is szívesen fog támogatni.

Kossuth Ferenc tudta, hogy mit teszen, amikor angol vállalkozókat buzdított gyár-alapításra. Ő tudta és tudja, hogy a magyar tőkepenészek nem igen vihetők iparvállalatokba s ha vannak gyáralapítók, akkor ezek — tisztelet a kivételeknek — inkább az állam által folyósítandó szubvenziót és egyes alapítóknak zsiros állásokban való elhelyezését tartják lényegesnek, semmint egy iparnak megteremtését és az üzemnek fenntartását és öregbítését.

Vannak magyar vállalkozók, akik egyenesen az állami szubvenzióra utaznak. Hogy ily körülmények között magyar ipar nem fejlődhet, ne lepjen meg senkit sem. S hogy az ipar hiánya okozta a százezreknek Amerikába való kiözönlését, azt is tudja mindenki, aki tudni akarja.

En már másfél év előtt, ezt a gyökeres bajt orvoslandó, penditettem meg egy eszmét, a

mely akkor örvendetes visszhangra talált a magyarországi sajtóban s amelyre nézve *Szterényi* ur, a kereskedelmi miniszterium államtitkárja egy hozzám intézett levelében fölötte elismerőleg nyilatkozott. Azt terveztem tudvalevőleg, hogy az amerikai magyarok százezrei lépjenek bé az *Amerikai Magyar Szövetségbe* s hogy a tíz centnyi havidíjából egybegyülvő tekintélyes összegekkel létesítsünk odahaza amerikai mintára gyárat, amelyek azután amerikai szellemben volnának kezelendők.

Somlyó Arnold ur eszméje egyszerűbb és gyakorlatibb. Hamarosan keresztülvihető is, mert a vállalkozóknak kézzelfogható módon biztosít hasznot. Azonfelül kizár a kormány részéről bármily anyagi áldozatot. *Somlyó* ur amerikaiak által akar gyárat létesíttetni Magyarországon s az amerikai az ő üzleti vállalkozásában nem akar és nem fogad el állami könyöradományokat. De viszont hivatalos akadékoskodást sem tűr el. Ő a haszon kilátásával szívesen dolgozik és teremt. Ebben azonban ne akassza meg őt senki és semmi. Czopfos hivatalos késleltetésekbe bele nem megy. Szabad kezét kíván. Ha a magyar kormány ezt megadja neki, elvissz Magyarországra akár EZER MILLIÓ DOLLÁRT, elviszi oda vállalkozói merészességét, éleslátását, ügyességét és kitartását.

Az amerikai gyárosokat a védvám tudvalevőleg megvédelmezi az európai áruknak beözönlése ellen. Természetes, hogy Európa ennél fogva hasonló óvintézkedéseket alkalmaz az amerikai termékekkel szemben. Az amerikai gyárosok ennél fogva már csak azért sem képesek az európai versenynyel az európai piacokon sikerrel megküzdeni, mivel nemcsak a védvámot és a szállítási költségeket kell megfizetniök, de azért is, mert az európaiaknál sokkalta magasabb munkabért fizetnek az áruk előállításáért. Így esett meg azután, hogy Európában sokkalta olcsóbban lehet amerikai árukat bevásárolni, mint itt az Egyesült Államokban, ahol készültek. Az amerikai gyárosok tehát tényleges veszteséggel dolgoznak az európai piacokon s mindamellett még mindig nem bírják megállani a versenyt.

Ez a tény képezi *Somlyó Arnold* urnak kiindulási pontját. Ő érintkezésbe lépett az amerikai gyárosok országos szövetségével s

eme hatalmas testület vezető férfiainak megmagyarázta, hogy nemcsak a veszteséget elkerülik, hanem előre ki sem számítható haszonnal dolgozhatnak, ha Magyarországon gyárat létesítenek és ott állítják elő azokat az iparcikkeket, amelyeket eddigelő költséges szállítási díjak és vámok mellett visznek az Egyesült Államokból az európai piacokra.

Ez az eszme, amelylyel egy statisztikai adatokkal fűszerezendő cikksorozatban fogunk foglalkozni, szöveget ütött az amerikai gyárosok fejébe. Megtetszett nekik. Hivatalos lapjukban tért nyitottak *Somlyó* urnak az eszme megvitására s mihelyt biztosítékot nyernek aziránt, hogy működésüket kicsinyes hivatalos beavatkozás nélkül felvehetik és folytathatják, oly tőkét hajlandók ugy készpénzben, mint vállalkozási szellemben Magyarországra vinni, amely hazánkat egy csapással átváltoztatja Európának vezető iparállamává.

Ez sem nem mese, sem nem álom, de még egy hazafiasan érző szívnek reménykedése sem. Ez oly dolog, melynek megvalósítása egyedül a magyar kormánytól függ. És áldozatról sincsen szó. Az amerikai gyárosok nem akarnak egyebet, csak engedélyt arra, hogy haszonhajtó vállalatokat zavartalanul létesíthessenek, zavartalanul folytathassanak.

Ha a kormány ebbe belemegy — és belemennie kell, ha Magyarország gazdasági jövőjét biztosítva akarja látni, — akkor az amerikai gyárosok *Somlyó Arnold* ur utján részletezni fogják kívánalmaikat, amelyek anyagi segílyt semmi esetre sem fognak magukban foglalni.

A hazai sajtó remélhetőleg nem fogja megengedni, hogy ez az eszme, mely korszakot van hivatva alkotni Magyarország gazdasági életében, elcsenevészesedjék. Mihelyt a hazai sajtó állásfoglalásáról meggyőződést szerzendek, *Somlyó* ur nekem odaigért segítségével összegyűjtöm a statisztikai adatokat ama cikkekre vonatkozólag, amiket az amerikai gyárosok Magyarországon előállítani kívánnának. Akkor azután részletesen fogom tárgyalhatni az eszmét is, amelyről e jelen cikkemben csak általánosságban beszéltem.

Singer Mihály.

Rudnyánszky válasza a Szalay-ügyben.

Rudnyánszky Gyula költő honfitársunktól a következő levelet vettük, amelyet minden kommentár nélkül adunk:

Tisztelt Barátom! Mikor Clevelandból New Yorkba költöztem, június hónap közepe táján felmentem bucsuzni Baracs Henrikhez, akinek irodája a Williamson Bldgben együtt van Bloch József volt bíró ügyvédi irodájával. Baracs nem volt a szobáján, leültem tehát és várakoztam reá. Jó negyedóra múlva felhevült hangulatban be-toppant Bloch volt bíró Baracs-sal és ott a négy szobás irodában 5—6 ember fülehallá-tára *felháborodva beszéltek*, hogy a Szalay-féle gyilkossági perben a *bíró alsóbbrendű fajnak nevezte a magyart. Ennek megcáfolására Bloch József világhírű magyar lángelméket kívánt felsorolni. Baracs Henrik engem szólított fel*, hogy vele együtt állít-sam össze nagy tehetségű magyar költők, tudósok, írók, orvosok stb. névsorát. Én ezt meg is tettem és Baracs Henrik saját írógép-pén az én jelenlétében azonnal lekopogtat-ta a névsort és nyomban átadta Bloch Józsefnek, aki azzal visszatért a bírósághoz.

Ez a száraz, rideg tény. Ezt elbeszéltem neked, tisztelt barátom, aki az esetről cikket, sőt cikkeket írtál. Hogyan és mit írtál, nem tartozik reám. De amit elbeszéltem, az megtörtént, azért helytálló. Ha én gondoltam volna ki, költeményt írtam volna róla. De mert megtörtént valóság volt, újsághír lett belőle.

Végtelenül csudálom, hogy Bloch urak oly rossz az emlékező tehetsége. Ugy látszik, a volt bíró inkább barátja Strimple bírónak, mint az igazságnak.

Ennyi az én szavam ehhez az ügyhöz. Több nem is lesz.

Hived

New York, 1907. Aug. 28.

Rudnyánszky Gyula.

HÁZASSÁGJOG.

Az Egyesült Államok bonyolult törvényei.

Egyetlen kulturállamban sincsenek a társadalmi élet alapját képező intézmény, a házasság dolgában oly könnyelműen felületes törvények, mint az Egyesült Államokban. A zavart fokozza az, hogy ami az egyik államban törvényes, a szomszéd államban a törvénybe ütközik s aki például South Dakotában elvált a férjétől, New York állam törvényei szerint még mindig férjes asszonynak tekintendő.

Legbotrányosabb a házasságról szóló jog a köztársaság vezető államában, New York államban. Itt éjfélkor részeges fővel elűnhetnek egy táncmulatságról a paphoz, vagy közjegyzőhöz, összeadják őket, azt se kérdezik tőlük, hogy mi fán termettek. Az ilyen bűnös könnyelműséggel összetákoltt házasság következményei alól azután ninesen szabadulás, ha csak az egyik házasság a másik házasságra rá nem tudja bizonyítani a házasságtörést. Mert New York államban egyedül a házasságtörés képez válási okot.

A házasságkötések könnyelmű módja okozta azután New York államban azokat a házassági botrányokat, amelyek teljesen megmetelyezték a társadalmi élet levegőjét. Ezt a levegőt megtisztítandó teremtett Hughes, New York állam jelenlegi kormányzója egy új törvényt, mely vasárnap, szep-

KERDŐIV.

Hogy a kivándorlást megszüntethesse, tudnia kell a magyar kormánynak, hogy a magyarok százezrei miért vándoroltak ki Amerikába. Kérjük tehát lapunk olvasóit, hogy az alábbi kérdőívet töltsék ki, vágják ki s azután küldjék be nekünk. Cím: A BEVÁNDORLÓ, 327 East 13th street, NEW YORK.

Mi a neve?

Hol született és mikor?

Van-e családja, hány gyermeke?

Mivel foglalkozott odahaza és hol?

Mikor vándorolt ki?

Miért vándorolt ki?

Maga vette-e a hajójegyet vagy önnek küldték?

Családját otthon hagyta vagy magával hozta?

Hol lakik Amerikában?

Mivel foglalkozik?

Mennyit keres naponta?

Küldött-e pénzt haza?

Van-e földje, háza vagy bármi vagyona odahaza?

Mily körülmények között menne vissza Magyarországra?

.....

Van-e háza vagy gazdasága Amerikában?

tember elsején fog életbe lépni. Ezen új törvény szerint a házasságtörés büntetendő eslekménynyé válik. Minden más országban s így természetesen nálunk Magyarországon is régen annak tartottuk, de az eljárást csak a sértett fél feljelentésére indították meg.

A házasságtörő férfiek és asszonyok ezentul New York államban — óvatosabbak lesznek.

AZ OLAJRÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

A clevelandi társaság talán még felépül.

Ha igaz az a hír, melyet a „Pesti Hirlap“ augusztus tizenhatodiki számában olvastunk, akkor a *magyar olajrézsvénytársaság*, amely tudvalevőleg Clevelandon alakult meg s amely ellen hivatottak és hivatlanok annyi sokat tudtak felhozni, talán még sem szolgált rá a támadásokra, amelyekkel illeték.

Akkor, amikor a leghevesebben támadták a társaságot, türelmes várakozásra intettük azon olvasóinkat, akik részvényeket vásároltak. Azoknak tulnyomó része, akik a megvásárolt részvényekért visszakivánták a pénzüket, azt meg is kapta.

Most a *Pesti Hirlap* fentemlített cikké-

ben igazat ad nekünk, amikor nem törtünk pálcázát az olajrézsvénytársaság fölött.

A *Pesti Hirlap* ezeket írja: „A társulat realitását mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy Georges B. Dilley, aki Amerikában már számos furást teljes sikerrel végzett, a társulat megbízásából már négy hónap óta vizsgálja a magyar geológusok által kijelölt területeket és meggyőződött arról, hogy több az illető területek közül kellő mennyiségű jó kőolajat tartalmaz, MIÉRT IS TÖBB TERÜLETRE NÉZVE KUTATÁSI JOGOT SZERZETT ÉS A TÁRSULAT NEVÉBEN DR. FRANK DYER CHESTER BUDAPESTEN SZÉKELŐ AMERIKAI FŐKONZULNÁL NAGYOBB ÖSSZEGET DEPONÁLT MÁR A MEGVASAROLT BANYAJOGOK BIZTOSÍTÁSÁRA. Ezek után Dilley ur most már csak az Amerikából ideküldendő furógépek megérkezését várja, hogy a mély furásokat megkezdhesse, mert meg van győződve, hogy az eddigelé Magyarországon több ízben sikertelenül megkísérelt mélyfurások a hozandó amerikai gépekkel váratlan eredményre fognak vezetni.“

Ennek a hírek igaz szívből örülünk. Kívánjuk, hogy a társaság ismét felvehesse és folytathassa működését, amely azután kétségtelenül áldásosnak fog bizonyulni.

TULIPÁN PAPRIKA.

— A Tulipán védjegy törvényesen védve van, utánzása tilos. —

Hivatalosan kezeségi számmal ellátott, hivatalosan vegyelemzett valódi, hamisítatlan nemes paprika. Aki szereti egészségét, óvakodjék az egészségre ártalmas, hitvány hamisításoktól. Aki valódi, nemes, elsőrendű magyar paprikával készített ételeket akar élvezni, az csakis TULIPÁN PAPRIKÁVAL, ismet maga és vendégei számára.

Vendéglősöknek, kereskedőknek kedvezmény.

Kapható: egy, két és ötfontos dobozokban, ugyszintén kis asztali dobozokban is.

Megrendelések így czimzendők:

HUNGARIAN AMERICAN TRADING CO.,

32 BROADWAY, NEW YORK CITY.

Magyarok Amerikában

A BRIDGEPORTI SZÖVETSÉG FŐGYÜLESE. Vasárnap veszik kezdetüket a bridgeporti ünnepek. A Betegsegélyző Egyletek Szövetsége főgyűlése lesz s egyuttal ünneplik a szövetség tizenötévi fennállásának évfordulóját. Küldjük a jubileumra, a főgyűlésre szerencsekívánatainkat. Tizenöt év munkája, áldásos munkája egy még áldásosabb jövőnek képezi a zálogát. Legyen ez a jövő minél fényesebb! Öregbedjék a Szövetség mindazok javára, akik ez idegen országban beléje helyezik bizalmukat, benne keresik a sors mostohasága ellen a támaszt! És éljenek azok a derék tisztviselők, akik idejüket, képességüket, becsületes törekvésüket a küzködő magyarság szolgálatába állították!

A „SZABADSÁG“ FIGYELMÉBE. Clevelandi lapotársunknak, mely azzal vádolt bennünket, hogy „felültettük“ a magyarországi sajtót, figyelmébe ajánljuk Rudnyánszky Gyula urnak lapunk más helyén közzé tett nyilatkozatát. Reméljük, hogy clevelandi kollégánk, akit szeretünk komolyan venni, a jövőben — legalább velünk szemben — törölni fogja szerkesztőségi szótárából azt a csunya szót felültetés.

A „MAGYAR HIRLAP“ ÉS KÉRDŐIVÜNK. Andrassy Gyula gróf belügyminiszternek hivatalos szócsöve, a budapesti Magyar Hírlap augusztus 15-iki számában „Kérdőív a kivándorlók közt“ címmel foglalkozik a lapunkban közzétett kérdőívvel. A többek között a következőket írja: „Az amerikai Bevándorló című lap érdekes kérdőívvel fordul az Amerikába kivándorló magyarokhoz. A kérdőívvel a lap segítségére akar lenni a magyar kormányának a kivándorlás megszüntetésére irányuló akciójában.“

Ezt igenis akarjuk s hogy célunkat elérjük, szükséges, hogy olvasóink minél tömegesebben töltsék ki és küldjék be hozzánk a kérdőívet s ugyanerre buzdítsák ismerőseiket is, akik nem előfizetői a Bevándorlónak.

ÉLETMENTŐ MAGYAR LEÁNY. Wisconsin állambeli Milwaukeeban lakik Vizay Rezső honfitársunk, aki ott mint tánc- és illemtanár jó nevet biztosított magának az amerikai társadalmi életben. Ennek a Vizay honfitársunknak 16 éves Lillian leánya a minap hőstettet vitt végbe, amennyiben három embert mentett ki a halál torkából. A szép Lillian atyjával az Okauchee tó partján sétálgatott és nézte a habokban evickélő hölgyeket és férfiakat. Egyszerre csak segélykiáltás ütötte meg a fülét. Három ember — Chicagóból érkeztek Milwaukeeba — a víz alá merült. Lillian, aki kitünő úszó, habozás nélkül a vízbe vetette magát, alábukott s a felszínre huzta a halálnak mind a három jelöltjét, akiket, miután közben Zimmers ottani városi ügyész a segítségére sietett, szerencsésen a partra is vitte. A derék magyar leányt a parton levő közönség lelkesen megéljendezte s nyomban el is határozták, hogy megszerzik neki a Carnegie által életmentők megjutalmazására létesített érdeméremet.

MAGYAR BEVÁNDORLÁS. Az elmúlt héten oly örvendetes módon apadt le a magyar bevándorlás, hogy alig mertünk hinni a szemünknek, amikor a kimutatást kézhez vettük. Mindössze KILENCZSZÁZTIZEN-ÖTEN érkeztek a lefolyt héten Magyarországból a new yorki kikötőbe, ezek között 151 magyar, 484 tót, 105 sváb, 112 horvát és 63 oláh.

New York államban maradt 17 magyar, 40 tót, 5 sváb, 6 horvát, és egy oláh. Pennsylvania utazott 21 magyar, 63 tót, 7 sváb, 5 horvát és 3 oláh. Ohio államban maradt 27 magyar, 55 tót, 19 sváb, 3 horvát és 12 oláh. New Jersey államban utazott 9 magyar, 60 tót, 5 sváb, 14 horvát és 2 oláh. Connecticutba ment 6 magyar, 23 tót, 2 sváb, és 3 horvát. West Virginiába utazott 3 magyar, 29 tót, 7 horvát, egy oláh. Michiganba ment 14 magyar, 42 tót, 11 horvát és 4 oláh. De-

lawareba ment 3 magyar, 5 tót, 2 horvát. Illinois államban utazott 17 magyar, 63 tót, 6 sváb, 21 horvát és 11 oláh. Indianába ment 17 magyar, 56 tót, 10 sváb, 13 horvát és 29 oláh. Wisconsinba utazott 7 magyar, 29 tót, 16 sváb, 8 horvát. Californiába ment 10, Coloradoba 7 horvát.

MAGYAR EMBER SIKERE. A pittsburgi Carnegie intézetnek ez év elején történt megnyitása nagy ünnepekkel ment végbe. A tudomány és szépművészeteknek szentelt eme csarnokok kapui amidőn feltáruktak, a világ szellemi arisztokracziájának küldöttjei személyesen rótták le Carnegie Andrást, a nagylelkű maecenas előtt tisztelő elismerésüket azért a bőkezűségért, melylyel ez évszázadokra szóló monumentális palotát megépíttette.

Az ujkori festők legsikerültebb művei, az ókori szobrászat, valamint az építészet remekeinek hű másolatai vannak e termekben elhelyezve, nemkülönben a Pompei és Herculanium romjaiból kiásott bronzedények és házi felszerelések sikerült utánzatai. Az épület nagyrészt a könyvtár foglalja el, külön tágas és nagy kényelemmel berendezett olvasóterem állván a közönség rendelkezésére.

De Carnegie András nem elégedett meg azzal, hogy Pittsburg közönségét e palotával megajándékozta. Nemcsak arról gondoskodott, hogy az irodalom és művészet termékeinek otthona legyen, hanem figyelme arra is kiterjedt, hogy mindazok az ifjak, akik mint a természet különös kegyeltjei, kiváló tehetséggel vannak felruházva, — a kelendő kiképzetésben részesülhessenek.

A műcsarnokkal szemben emelkedő dombon Carnegie most a technika minden egyes szakmája, valamint a szobrászat és festészet oktatására külön iskolákat építtet. Az építkezés folyamatban van, óriási területet elfoglaló pavillonszerű épület lesz, mely berendezése tekintetében a támasztható igényeknek minden tekintetben meg fog felelni. Egyes szakosztályokban már eddig is folyt az oktatás és a múlt évben közel 1500 volt a tanulók száma.

Ez év szeptember havában nyílik meg a festészeti szakosztály, melynek vezetésével az intézet tanügyi bizottsága Keszthelyi Sándor festőművész honfitársunkat bízta meg. Keszthelyi e sikerére büszke lehet már csak azért is, mert kilenc pályázó közül került ki mint győztes. Keszthelyi, ki a müncheni festészeti akadémián nyerte kiképzését, mint arcképfestő adta meg nagy tehetségének jelét. Egy ideig az óhazában is gyakorolta a művészetét. Ez idő alatt Máramaros megye székhelyének gyűlésterme részére Erzsébet királyné arcképét festette és e sikerült művével nemcsak a közönség dicséretét, de szakemberek elismerését is kivívta. Viszátérve Amerikába, rövid ideig New Yorkban tartózkodott, hol a művészvilág körében jó neve van. Innét Pittsburgba helyezte át lakhelyét, hol a legelőkelőbb körök számára megrendeléssel tisztelték meg. Sikertelt és nagy tehetségéről tanuskodó festményei a Carnegie-intézet vezető férfiainak figyelmét is magára vonták s ennek köszönheti azt a megtisztelő megbízást, melynek részese lett.

A megnyitandó festészeti iskola berendezését és felszerelését Keszthelyi utasításai szerint rendelték meg.

MEGINT EGY ALDOZAT. West Virginiából jelentik, hogy a bányamunka ott megint egy magyar áldozatot szedett. A szatmármegyei Papp Péter honfitársunkat zuzta agyon munkaközben egy lezuhanó

kő. A szerencsétlenül járt munkást özvegye és egyetlen gyermeke gyászolja.

ZERKOWITZ MINT BANYAMUNKÁS. Megittuk, hogy Zerkowitz Emil, a m. kir. kereskedelmi muzeum new yorki levelezője gyakorlati tapasztalatokat szerző beutazta a bányatelepeket különösen Scranton és Wilkesbarre környékén. Zerkowitz ur nem érte be azonban a nézéssel, hanem maga is megízlelni akarta a munkáséletet. Levette hát magáról az urat és négy napon át mint bányamunkás dolgozott. Ez időn át végigélvezte a burdosélet örömeit is. Ez utóbbiakból azonban nem kér többet.

SIRKÖMELEÉS. E télen halt el New Yorkban Blau Jenő honfitársunk, aki egyenes jellemű és áldozatkészségű fogva nemcsak a magyarok becsülését bírta. Gyászoló özvegye művészi kivitelű sírkövet emeltetett, amelyet most vasárnap fognak a Mount Zion temetőben leleplezni.

BRAUN UTBAN HAZAFELÉ. Egy Arizonából ma vett levelében Braun Márk honfitársunk arról értesít bennünket, hogy utban van hazafelé, New Yorkba. Braun urat tudvalevőleg ujabban British-Columbiába és Mexikóba küldte a kormány az ottani kivándorlási viszonyok tanulmányozására.

20,000 DOLLAR BIZTOSÍTÉK. Tudvalevő dolog, hogy New York és New Jersey államok pénzübeli biztosítékot követelnek a pénzküldéssel foglalkozó bankároktól avégből, hogy ezzel lehetővé tegyék a csaló zugbankárokat. New York állam 15,000, New Jersey állam 20,000 dollár biztosítékot követel. Természetesen kevés azoknak a bankároknak a száma, akik ezt a pénzübeli biztosítékot nyújtani képesek. Most Trentonból vesszük a hírt, hogy ott egy előnyösen ismert bankár honfitársunk, Wárady Lajos úr a kívánt biztosítékot letette. Trentonban lakó honfitársaink figyelmét Wárady urnak nemcsak pénzküldési és hajójegy eladási üzletére, hanem telek- és házközvetítő irodájára is felhívjuk.

MAGYAR ZENE, MAGYAR DAL. Ismételve fel-

MAGYAR ÜGYVÉD

akit a Bevándorló szerkesztője is melegen ajánl s aki több éven át ügyvédeskedett

A VIDEKEN

Óhajtana a magyarok között letelepedni. Bankárok, hajójegy iroda tulajdonosok, egyleti tisztviselők, akik bírnának egy derék, lelkiismeretes amerikai magyar ügyvédnek a letelepedésre alkalmas, magyarulta vidéket ajánlani, sziveskedjenek ebből ajánlataikat következőleg czímezni:

A BEVÁNDORLÓ, 327 East 13 Str.,
New York.

PÁRTOS PATIKÁJA

Igazi magyar gyógyszerész

160 Második Avenue, 10-ik utca sarkán,
NEW YORK.

Telefonszám: 4288 Orchard.

Orvosságokat magyarországi módszer szerint készít.

Telefon utján is megrendelhetők.

PARTOS CREAM

Egy tudományos arcbőr éltető, táplálja az arcbőrt s megakadályozza a ráncok és vonások képződését.

35 centes, 65 centes és 1 dolláros téglékben. Liliom szappan, főfájás elleni porok, bajszkötő a legnagyobb választékban.

Pósta utján is megrendelhető.

Sérvkötők és sebészeti szerek jutányosan kaphatók.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.

Alakult 1906. február 27. Cleveland, O.

A Szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme.

Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén.

Aki a Szövetség tagjává akar lenni, irjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz. 305 Century Building, Cleveland, O.

hívjuk olvasóink figyelmét az **Enterprise Light Co.**-nak lapunk 8-ik oldalán található hirdetésére. Aki este munka után a saját lakásán akar magyar zenét, magyar dalt élvezni, rendeljen egy éneklő gépet, amelynek ára három dollár 50 centtől feljebb. Egy-egy magyar dalnak lemeze 35 cent. A gépnek és ily lemezeknek birtokában a munkától elcsigázott ember a saját lakásán élvezheti a legjobb énekelőadásokat. Minden megrendelés magyar nyelven irandó és így czimzendő: **ENTREPRISE LIGHT CO., 280 Bowery, New York City.**

BROWNSVILLEI ZÁSZLÓSZZENTELES. A nagyszabású zászlószentelési ünnepségről, mely Szent István napján folyt le a Brownsvillei magyarok közt, térszűke miatt csak lapunk jövő számában fogunk hírt adhatni.

MAGYAR BANK.

Helyreigazítás és felvilágosítás.

Hetékes helyről annak közlésére kérnek fel bennünket, hogy *Gyenes* igazgató ur nem nyilatkozott oda, hogy a magyar sajtót megveheti, ha szükség lesz arra.

Szívesen adunk helyet e helyreigazításnak, annál szívesebben, mert a sajtó leki-sínylése nem a sajtó, hanem a bank érdekeit sértette volna. A bank október elsején kezd meg működését 32 Broadway alatt és messzemenő célokat szabott maga elé. Lapunk jövő számában hosszabban fogunk ismét foglalkozni a bankkal és céljaival.

LEVÉL A SZERKESZTŐHÖZ.

Missis Kédi bajai a burdosokkal.

Költ *Pricedellán* peda után.

Tisztott Szörkeszti ur: Kvitolom a biznisszt, nem tartok többet burdost, bikaz ájken stend it eni mór. Amióta kiórderóták a vasintoni boszok, hogy aki szitizn akar lönni, annak egzamentöt köll tönni a történetbül meg az alkotmánybul is, mög ángolul is muszáj tunni, azóta fölfordult a világ az én burdosaim közt.

Az ögyik burdosom, — még grinór, — meghozatta a Weinberger tulmácsot és azóta ugy falja magába az angol szót, mint a tót kását. Mán nagyon sokat tud és engömet is mán nem Missis Kélinek szólit, hanem Missis Krézinek, mert aszondi, hogy az mindögy. Még ha lömögy a majnába, hát oda is elviszi magával a könyvet és a helött, hogy digóna, hát tanul. Mikor aztán itt a peda, hát csak üres kópertát kap, így aztán sóm a viszkiédzsent, ső a bueseros, ső a groczerista nem kap sómmit. Vell, áj szez, dát méksz no differenz to mi, de neköm se fi-

zette mög a burdot, hát godehel neki mondok, azzal mõntem föl az obsztézra, kidobtam a szecslijit az ablakon, ütöt meg kirugtam az ajtón. Dac al: minek is a majnásnak az ángol szó, csak annyit tudjon, hogy: mi no szpik inglis, mög a drájvert jól tartsa viszkivel, akkor kap kárét ölöget és pedakor kijut a védzsosz.

A másik burdosom, aki mán régi amerikás, mán ugy tud ángolul, hogy még a cukszprezentvel is eldiskurál, szintén akar szitizn lönni és most erősen tanuli a Junájtédnek a sztoriját. De mög van akadva, mert aszondi, hogy mikor megkezdtek Bosztonyba a rebulucziót, hát a sok teát mind a tengörbe dobták. Vell, aszondi, der iz enader kvestyn. Hát ki itta mög azt a sok rumot? mert hát ju nó, der iz no ti vitant rum, akkor pedig még csak kevés ájris vót ebbe a kontriba. Aztán aszondi, akár tudi az ember az alkotmányt, akár nem, azért furikolhat, meg digolhat a díesbe, mög mikor meggyün a leksndéj, mégis csak ugy köll vótonyi amint a kantrakter akari.

Ezt is hamar mögfikszótam. Kezébe adtam a sufliját, a pikát, mög a dinerbakétot, ögyöbe ugy ső vót, oszt kinyitottam az ajtót, mondok neki: giráré. Most hát nincs burdos, nem is köl.

Gud báj maguknak

Missis Kédi.

Möggondútam a dolgot, jóra való özvegy asszony még ső löhet burdos nélkül, hát bi kájnd és küldjön expreszvel ögy pár dzsájent legényt, mögtöheti azért a pizért, amit küdök a maguk péperjükért.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Gáspár Géza, Pittsburg. A hír ez idő szerint nem volt alaptalan. Tényleg az a szándékunk, hogy a **Bevándorló**-t napilappá változtassuk át. Az előkészítő munkát már megkezdtük. Szerencsekívánatait már most köszönettel nyugtatjuk.

Dr. Bottlik Lajos, Chicago. Ön igazán visszalürelmünkkel. A saját érdekében felkérjük, hogy ügyét haladéktalanul rendezze.

NEW YORKI KATHOLIKUS. Nekünk ahhoz semmi közünk. Nekünk először jogunk nincsen bármily egyházközség dolgaiba avatkozni s ha ahhoz való jogunk volna, még akkor is a jó izlés megakadályozna bennünket annak megeselekvésében. Elvégzik majd ök azt egymás közt. Különb is tudunkkal van a római katolikusoknak két felekezeti lapjuk is. Miért nem fordul azokhoz?

Bence Bálint, Cleveland. Igen. A kitöltött kérdőívek a magyar kormány kezébe jutnak. Kitéltheti mindenki, akár előfizetője a lapnak, akár nem.

Kukoda István, Passaic. Rendben van már a dolga? Kérjük, értesítsen bennünket, mert ujabban más oldalról is kaptunk panaszt.

HUNFALVY HUGÓ

Hites ügyvéd és jogtanácsos, közjegyzői

— — hivatal. — —

Iroda a főpostával szemben.

231 BROADWAY NEW YORK City.

OLVASCINKHOZ.

Dr. Pólya László úr belépett lapunk munkatársai sorába. Mint ilyen előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt honfitársaink figyelmébe és pártfogásába

Hajójegyet és vasúti jegyet vásárolni és pénzt az O házába küldeni legbiztosabb legjobb és igen előnyös
Koiss Emil, bankariál
állami közjegyző
104 Second Ave.
a hatodikulca sarkán
New York!
Tíz éve Fennáll
Szen jegyzékért

VIOLET ARZCREAM

Májfolt, szeplő ellen legjobb a világon. Üde arcbőrt ad. Ára 50 cent.

GLADIATOR

legjobb haj és hajszőnővesztő szer. Ára egy dollár. A pénz előleges beküldése mellett bárhová megküldi a feltaláló:

Dr. J. BACKY, 100 Public Square, Cleveland, Ohio.

KLEIN ARTHUR

magyar bankháza

101 Hawkins Avenue Rankin, Pa.

Legbiztosabban küld és kamatoztat pénzt. Legjobb hajóra ad el jegyeket. Pereket, szerződéseket, konzuli hitelesítéseket, katona ügyeket biztosan elintéz.

Gross Ede

Brandler L.

Yorkville Boulevard

előkelő magyar kávéház a felsővárosban.

1393 MASODIK AVENUE

a 72. és 73 utczák között

Tulajdonosok:

GROSS EDE és BRANDLER L.

MINDEN NAP CZIGANYZENE

Kitünő magyar ételek és jó italok

Pontos kiszolgálás

POMPAS BILLIARD ASZTALOK

THE ORIENTAL BANK

A Keleti Bank

182-184 BROADWAY, fiók a Bowery és Grand street sarkán, NEW YORK

Tőke és felesleg \$1,850,000

R. W. JONES, Jr. elnök

LUDWIG NISSEN, ERSKINE HEWITT, CARLES J. DAY alelnökök

GEO W. ADAMS, pénztáros

NELSON G. AVRES, első alelnök

R. B. ESTABROOK, helyettes pénztáros

LEOPOLD FRIEDRICH, a külföldi osztály vezetője

CZIVÉLYESEN MEGHIVJUK ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉSRE
KÜLFÖLDI PÉNZEKET VESZÜNK ÉS ELADUNK
IMPORTÁLÓ KERESKEDŐKNEK ÜZLETI HITELT BIZTOSITUNK
VESZÜNK ÉS ELADUNK MAGYAR ÉS OSZTRÁK ÉRTÉKPAPIROKAT.
UTAZÓK SZÁMÁRA HITELLEVELEKET FOLYÓSITUNK

AMERIKAI DOLGOK

AZ ERDŐK VÉDELMÉRE. Wilson földművelésügyi miniszter, aki most utazta be a nyugati államokat, azt a meglepő kijelentést tette, hogy ha az Egyesült Államok kormánya törvény útján nem nyújt kellő védelmet az erdőknek, akkor tíz év múlva nem lesz még csak annyi kemény fa sem, hogy abból egy régi módi ágyat csináljanak. Különösen sürgősnek tartja az erdőtűzek ellen való védelmet, mely Michigan, Wisconsin és Minnesota államokban okozott milliókra menő károkat.

BOMBA CORTELYOUNAK. Philadelphia egyik postaállomásán le akarták bélyegezni a gyűjtőszekrényekből előkerült csomagokat, melyek között volt egy, mely Cortelyou postaiügyi miniszternek volt címezve. Mikor a postahivatalnok erre nyomta rá meglehetősen erősen a bélyegzőt, a csomag felrobbant, de senkit sem sebesített meg. Inkább hiszik azt, hogy valami rossz tréfa akart lenni a dolog, sem mint merénylet. A vizsgálatot daczára ennek mégis megindították.

NINCS VESZÉLY. Egy a japán kormány által megbízott kereskedelemügyi miniszteri hivatalnok járt a napokban Los Angelesben, California államban, ahol természetesen őt is, mint minden japánt, megintertjevölték a fenyegető japán-amerikai háborút illetően. „Nevetséges, — mondta a japán. — Sokkal több jót tettek már nekünk az Egyesült Államok, semhogy mi most beléjük kössünk. Mástkülönb pedig Koreában és Mandzsuriában van nekünk elég helyünk a letelepülésre és mennek is a évenként átlagosan nyolczszázszázren.

ELITÉLT ORVOS. Pennsylvania állambeli Westchesterben Butler bíró őt eszteni-dei fegyházra ítélte Holbrook Benjamin orvost. Az orvos kettős életet élt. Nappal a városka betegeit gyógyította s elérte azt, hogy ő volt a város legelőkelőbb orvosa, éjjel pedig nagyobb szabású betöréseket követett el. Ez az éjjeli elfoglaltság természetesen nagyobb jövedelmet hajtott, mint az orvosi praxis. Különös előszeretettel a vasuti állomások pénztárait rabolta ki. Ugy került kézre a rabló-orvos, hogy rabolt vasuti jeggyel akart utazni. A kalauz gyanuba vette az orvost, feljelentette, minek folytán házkutatást tartottak nála és számos bűnjelet találtak is. Elfogták és a keresztkérdések alatt bevallotta bűnét. Azzal védekezett, hogy felesége halála óta nagyon ideges és csak nagyobb izgalmak mellett képes magát az örüléstől megmenteni. A különös védelmet a bíró nem vette figyelembe.

NEM FIZETNEK. Rockefeller D. János az olajtársaság elleni perben tanuskodott s ezért ő tanuzási díj és mértföldpénz cím alatt \$73.95-t kért. A bíróság most annak igazolására szólítja fel Rockefeller-t, hogy — mint benyújtott számlájában mondja — csakugyan 1149 mértföldet utazott, hogy Chicagoba érhesse.

ELFOGOTT VÁROSATYA. Pittsburg városa most már nemcsak arról híres, hogy ott nem látni a napot és hogy ott esik meg a legtöbb bűntény, hanem arról is, hogy ott a legtöbb a jogtalan uton pénzszerző város-aya. Denna Bernard városi tanácsost az alatt a vád alatt tartóztatták le, hogy kártyabarlangot tart, míg egy másíknak elfogtása azon a ezímen van kilátásba helyezve, hogy bordélyházak tartásával csinál pénzt.

SZAKAD A KÖTÉL. Anzo Carmine, egy olasz származású Pennsylvania állambeli indianai lakos kihozatta saját költségén Olaszországból 15 éves menyasszonyát, akit, miután az nem akart a felesége lenni, meggyilkolt. Anzot halálra ítélték. Amint felhúzták, a kötélt elszakadt és csak egy sereg rendőr volt képes a szerencsétlen ember nyakára igazítani az új, friss, erős kötelet, a mely aztán nem is szakadt le alatta.

TAFT VESZÉLYBEN. Taft Vilmos hadügyminiszter, mióta elnökjelölti minőségében utazza be az országot, másod ízben élt át vasuti szerencsétlenséget. A St. Louis—San Francisco között közlekedő vonatnak az a kocsija, melyben Taft ült, kisklott a Kansas állambeli Spring Hill mellett. Sem Taftnak, sem pedig a többi utasnak nem történt baja.

ÖRÜLT RÉMTETTE. Michigan állambeli Detroitban egy nagy cég könyvelője hirtelen megőrült s a Detroit-folyó hidján egy asszony karjaiból kikapta annak csecsemőgyermekét és a vízbe dobta. A gyermek a vízbe fuladt.

RENDŐRI HÖSTETT.

Pittsburgban kiszabadult egy oroszlán.

A pittsburgi Lunaparkban szerdán egy oroszlán kiszabadult a ketreczéből s vérszomjasan rohant a népsokaság közé. Mindenekelőtt egy Huecke nevű öreg asszonyra vetette magát, akit a szó szoros értelmében darabokra szakgatott.

A sivatag királya nagy pusztítást vitt volna végbe a halálra rémült nép között, ha néhány hősies rendőr rá nem veti magát az oroszlánra, amelyet revolvereikkel és rendőrbotjaikkal sikerült ártalmatlanná tenniök.

A Nagyvilágból

VÉRES VÁLASZTÁS. Belényesen a románok a függetlenségi párti jelölttel szemben hatalmas tüntetést rendeztek, mely végre is esendőri és katonai beavatkozást igényelt. Az oláhok és a katonaság közötti összeütközésben számosan súlyosan megsebesültek. A nemzetiségi jelölt nagy többséggel lett megválasztva.

LEDOBTA A LOVA. Vilmos német császár Hannoverben, mikor a veteránok fölött csapatszemlét tartott, majdnem szerencsétlenül járt. Mikor szalutált, lova a szügyébe vágta a fejét és a császár keresztülbukott a ló fején. Szerencsére baja nem történt, felugrott, lerázta magáról a port és egy másik lovon folytatta a csapatszemlét.

MEGGYILKOLTÁK A SZULTÁNT. Egy tangeri, mind ez ideig azonban még megerősítetlen hír szerint Abdul Aziz marokkói szultánt Fezben meggyilkolták. A szultán, akinek anyja rabnő volt, 1894. óta ült a marokkói trónon. A mohammedán papság a mult héten megfosztotta őt a tróntól és öcsesét kiáltotta ki szultánnak.

PUSZTULÁS JAPÁNBAN. Az orkán és felhőszakadás Japánban rettenetes pusztítást vitt végbe. 18,000 ház áll víz alatt, 49 ember vesztette életét és 250 ember tünt el nyomalanul.

MEGVERTÉK A MÓROKAT. A francia hadsereg egy kémszemlére kiküldött csapatját, mint Tangerből jelentik, a mórok megtámadták. A francziák hamarosan segítséget kaptak és így a mórokat, akik súlyos vereséget szenvedtek, hátrálásra kényszerítették.

SZENT A BÉKE. Közép-Amerikában Mexikó és az Egyesült Államok beavatkozásával a villongó kis köztársaságok között szent a béke. Ezt mondja legalább egy sürgöny, melynek valóságában nincs ok kételkedni.

UJ BIBOROSOK. A pápa az őszszel tartandó konzisztóriumban több érseket fog a biborkalappal kitüntetni.

JÓL HÁZASODIK. György görög hercegnek Bonaparte Mária hercegnővel kötendő házasságáról már nyíltan beszélnek. Bonaparte hercegnőnek nagyatyja, Blane, Monte Carlo megalapítója 15 millió dollárt hozományt ad.

HIZSNYAY JÁNOS úr

Connecticut állambeli Danburyben fel van jogosítva előfizetések felvételére és nyugtázására. Melegen

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

Pénzutalványok és hitellevelek a világ minden részére
Örökségeket és követeléseket pontosan behajtanak

15 WILLIAM STREET NEW YORK

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok kedvelteinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden kedden és pénteken

A „Bevándorló” újságvállalat: Makray Aladár.

Szerkeszti

SINGER MIHÁLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

327 East 13th Street, New York.

Telefonszám 4350 Orchard.

Pittsburgi Iroda: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.

Irodavezető: MAZOR BÉLA.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

New York város egész évre \$3.00

Egy. Államok és Canada egész évre 2.50

Magyarország egész évre 4.00

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every Tuesday and Friday.

Published by the "Immigrant" Publishing Co.

Aladár Makray.

Edited by

MICHAEL SINGER.

Editorial Rooms: 327 East 13th Street, New York.

Telephone: 4350 Orchard.

Pittsburg offices: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.

Manager: ADALBERT MAZOR.

SUBSCRIPTION RATES:

For New York City, 1 year \$3.00

For the U. States and Canada, 1 year 2.50

For Hungary, 1 year 4.00

Szilánkok

— Hiába rendeztek *Budapest* 1896-ban kiállítását, amely Magyarországnak ezeréves állami fennállását, fejlődését, kulturális nagyságát volt hivatva a világnak megmutatni. Amerikai tekintélyes lapok még mindig nem akarnak tudomást venni Magyarországról létezéséről.

— Erre nézve egy újabb elszomorító adatot szolgáltatott Hearst Randolph Vilmosnap lapja. Ehhez a laphoz egyik olvasója azt a kérdést intézte, hol és mikor csinálták az első tajtékpipát. És a lap bölcseleken kívül felelt szóról szóra: „Azt mondják, hogy az első tajtékpipát egy Kovács Károly nevű cipész készítette 1763-ban *Pesten, AUSZTRIÁBAN.*”

— Ne csudálkozunk különben azon, hogy eddigelé a külföld Ausztriának nézte Magyarországot. Külképviseletünk vitte rá eddig erre a hiedelemre a külföldi sajtót. Nagyköveteink mint az osztrák császárság megbízottjai pózoltak s így Magyarországról Hearst is csak akkor szerezhetett tudomást, amikor választási célokból elment egy magyar egyetbe, ahol az angol szónokok igenis megmondták neki, hogy élnek-halnak érte, de azt egyik sem fejtegette, hogy magyar s hogy Magyarország ezeréves független állam.

— Az *Amerikai Magyar Szövetség*-nek most egyszerre ezer ellensége támadt. Miért? Ki tudná megmondani, hogy miért akarnak minden áron rombolni azok, akik építeni nem bírnak? Pedig ez az *Amerikai Magyar Szövetség* volna és reméljük, — lesz hivatva nemcsak a magyarság érdekeit szolgálni, ha

A BEVÁNDORLÓ

nem a Hearst-féle lapokat is megtanítani arra, hogy Árpád hazáját nem kebelezték be Ausztriába és nem fogják bekebelezni soha.

— Van-e béke? Nincs-e béke? Ez a kérdés foglalkoztatja most mindenkét főlött New York magyarságát. Különben igaza van Kovács plébános urnak. Ha az európai államok ágyukkal szilárdítják meg a békét, miért ne tenné meg ő azt — — rendőrökkel?

MAGYAR SZEMMEL.

A „Pesti Hírlap” az uralkodók találkozásáról.

Ne csak európai szemmel nézzük az ischli uralkodótalálkozást. Vegyük szemügyre elsőben arról az oldaláról is, hogy két olyan uralkodót állít egymás mellé, akik mindketten egymaguk csinálják népeik külpolitikáját. Még a parlamenti alkotmányára annyira féltékeny angol nép is ma kivételképpen szívesen törődik bele abba, hogy királya egyben valóságos külügyminisztere is legyen. Ugy megbizik diplomata képességeiben.

Ischiben tehát két szuverén találkozik, akik népeik külpolitikáját egymaguk szokták csinálni s a találkozók már ezen első ponton is kezdet foghatnak egymással.

Ehhez járul, hogy ezidőszerint kettejük külpolitikai törekvései sem keresztezik semmiben egymást. Sőt, mintán Edvárdnak Vilmosnál tett látogatása nemcsak a német-angol feszültséget volna hivatva elenyészíteni, de a német-francia kibékülést is perfektuálni: ezen a ponton Edvárd és Ferencz József ismét kezdet foghatnak egymással. Ferencz József is hivatkozhatik arra, hogy az algeczirászi konferencián a német birodalom és Franciaország közötti békét nem kevésbé viselte a szívében.

Van azonban e találkozásban egy olyan pont is, a melyben már nem olyan bizonyos az összetalálkozás, mely a külpolitika szuverén intézésének mindkét fejedelmében egyformán meglevő akarata mellett a két fejedelem nem egyforma képességeire mutat. Egyáltalán, nemcsak a fejedelmek, de népeik különböző képességeire. Ferencz József népei mind tültonul meg vannak áldva a beszélnitűdés tehetségével, tennitűdással annál kevésbé. Az algeczirászi konferencián szerzett békeközvetítő dicsőségnek velőten csontján, úgy lehet, még évekig fog rágódni a mi külpolitikánk. S például Macedónia felé az orosz mellett most angol, de olasz, sőt német irányításra is van szüksége ennek az önálló külpolitikának, mely mindig rászorul arra, hogy ahol már valami keresnivalót is fedez fel magának, az utat más tisztítsa, más teremtsen meg oda is számára. Találni: így sem talál soha, sehol, semmit.

Saját felelősségének és önállóságának tudatában, eleve lefegyverezvén mindent, még oly illetékes beleszólást is, mennyivel másképp, mondhatni suttymoban akart végezni s végzett is Anglia a búrokkal.

Mennyivel titkosabban bujtogatta Japánt Oroszország ellen, mikor az európai egyensúlyt a mindinkább növekvő orosz erő révén megintni vélte és valóságosan kitolta Európát Ázsiára vagy ami ezzel egy: behozta Ázsiát Európába, az így kibővült, új, óriási kontinens jobbszárnyán levő japáni szigetbirodalomnak juttatván a szerepet, hogy vele, Angliával, a balszárnyon levő szigetbirodalommal együtt tartsa fenn tovább is amaz anglusul európai egyensúlynak elkeresztelt brit túlsúlyt. Japán orosz békében bezeg nem utazott Edvárd.

S főként mennyivel kevesebb zajjal intézte Edvárd azokat az utazásokat, melyeknek gyümölcse az angol-francia szövetség lett, alapizében az erősen marokkói francia gyarmatpolitikával. Szinte kedve van az embernek azt hinni, hogy minden hangos, lármás akció, melyet Anglia csinált, takarója csupán valami titokban készülő más akciónak. Hiszen a hallgatni-tudás nagy angol képességét már Napoleon észrevette: „Ces Anglais ont un grand talent pour le silence.” Ami úgy is értendő, hogy Anglia a helyen való cselekvés talentumát is mindig bírja.

A Habsburgok „birodalmában” ismeretlen ama hallgatni-tudás nagy képessége. Amivel viszont nem azt mondják, hogy külügyi politikánk az államérdek megkivánta titoktartás elemi képességének is hijján volna, de azt, hogy tán egybre sem képes, mint éppen csak hallgatásra és továbbá azt, hogy külpolitikai kérdésekben nálunk a király a titoktartást, a felnemvilágosítást igen sokszor saját minisztereivel szemben is gyakorolja, ezzel egyenesen illuzóriussá tevén a kormánynak a külügyekre vonatkozólag is fennálló parlamenti felelősségét. Mert ne feledjük,

hogy bár a politikai tudomány álláspontja szerint is az államfőnek külügyi szuverénitását, az akaratelhatározásnak és végrehajtásnak egy természetes személyben való összefutását a titoktartás mellett a gyorsaság, a tekintély állami érdekei nagyon is indokoltá teszik: korlátlan szuverénitástról itt sem lehet szó, mert a külügyi politika irányát is alkotmányos államban mindig a parlament határozza meg, a miniszterek tanácsa itt is meghallgató s amint már első királyunk, Szent István is vallja dekretumában: „tanács által emeltetnek a királyok, tanács által kormányozza az országokat, védelmezi a hazát, tervez csatákat, aratja a győzelmet, üzi el az ellenséget, szerzi a barátokat, alapít államokat és lerombolja az ellenfelek várát.”

A magyar miniszterelnököt közös ügyekben, tehát a külügyekben is köteles a király mindig meghallgatni. Így történik-e?

Másrészt Magyarország és Ausztria népei, együtt, egységes külpolitikai irányt nem is igen képesek uralkodójuk számára kijelölni.

Magában Ausztriában is szemben áll egymással egy szlávbarát s egy németbarát tábor, egymást gyilkolni készen.

Ebből folyik aztán, hogy van még egy másik pont is, mely Edvárd és Ferencz József találkozásában szembeötlő s melyben ismét nem foghatnak kezét ök kettén.

Arra gondolunk, hogy szlávbarátok, németbarátok ha egyesülnek is abban a kérdésben, mely a Habsburgok keleti hódító-politikáját illeti: ebben a politikában viszont nem áll a Habsburgok háta mögött Magyarország; mert egész jövőbeli, tán végcélja is az, hogy a germán és szláv fajok között mint Európa által semlegesített állam tölthesse be világtörténeti hivatását, e hivatásában csak akadályozást, súlyosbírást okozhat minden maczedon, de bosnyák, sőt dalmát kérdés nélkül.

Azoknak, akik az angol parlamentben Tittoni és Aehrenthal találkozásának jelentőségéről az angol külügyek vezetőjének, Greynek véleményét szerették volna hallani: most megadja a választ, de Ferencz Józsefhez intézve, Edvárd, az angol külügyek tényleges vezetője. Ebből a találkozásból nosza siessünk ismét az angol-magyar alkotmányosság közeli rokonságát megállapítani: az angol külpolitikát is maga az uralkodó intézi; legyen meg legalább ez az ártatlan örömről és ne dísztinygáljunk, hogy mégis csak különbség van abban, amit egy nép szívesen eltűr vagy amit kénytelen eltűrni. Attól, amit a desioi találkozás kapcsán Ischiben Edvárd és Ferencz József megbeszélni fognak, úgyis csak szomorúak lehetünk. Mert Edvárd kontinentális utazása mégsem egészen a világbéke jegyében történik. Békeszerző uralkodójuknak kissé elhamarkodottan adják meg az an-

THE CITY BANK CO.
 Biztos, erős, megbízható.
 Takarékbetétek után 4 százalékot fizet.
 10 Ave. és Pearl st. sarkán.
 SOUTH LORAIN, Ohio.

ASSOCIATED WINE GROWERS AND EXPORTERS OF HUNGARY.
 Leopold Molnar, Pres.
 41 Park Row, New York.

Valódi tiszta MAGYAR BOROK
 magyar pezsgőborok, magyar üdítők, magyar cognac, szilvium és boróká, kitűnő gyűjtemény magyar érmék, keserű pálinkák és likőrök. Ezekből a vámbházban

ALLANDÓ NAGY RAKTÁRT
 tartl. a Magyarországai Bortermelők és Borkezelők Országos Szövetségének, a magy. kir. kereskedelmi kormány támogetásával létesített amerikai kirendeltség.

LEOPOLD MOLNAR,
 41 PARK ROW, NEW YORK CITY.

golgok a gyönyörű jelzót: „Edward the Peacemaker.“ Ami legalább Edward látogatását Ferencz Józsefnél illeti, az, félünk, kevésbé fogja a világbéke ügyét szolgálni. Itt Edward inkább a pacemaker jelzőjére teszi érdemességét. Megteremti az utat Ferencz Józsefnek — Macedónia felé, ahol nekünk semmi keresnivalónk.

SZISZEG A VIPERA.

Irta: Dr. Kalmár Antal.

Amikor a kigyók követ fujnak — akkor rendszeren emberhalálra készülnek. Kristóffy, a darabontok barrikád vezére, aki csöpögött a császári abszolutizmus zsirjától, most társulva egy bécsi lappal, intéz támadást a függetlenségi és negyvennyolcas párt ellen — a darabontok szörnyszülötte: a polgári radikális párt érdekében. A „Nap“ leplezte le először Kristóffyknak azt a poklok-nál is sötétebb tervét, hogy a radikálizmus jól festő czégére alatt miképp szerezzék meg Bécs számára Magyarország negyvennyolcas népet. A radikális jelszavak csak úgy röpködnek a levegőben. Ma már mindenki radikális pártot szervez. Radikális reformpárt, radikális néppárt, radikális polgári párt: mindmegannyi bécsi horog, amely a horogra népet keres. Minthogy pedig Magyarország fajsulya a jó negyvennyolcas népben található fel: csak természetes, horog első sorban a 48-as magyar népre van kivetve.

Nekünk, akik magunk is radikális negyvennyolcasok vagyunk, nem volna ellenvetésünk egyetlenegy radikális párt ellen se, ha az a nemzeti és az emberi jogok előbbrevitelén dolgoznék. Ámde a sok, különösen a darabont burján között óvatosan kell előre haladnunk, mert könnyen a burján aljában rejtőzködő vipera-ra hághatunk. Ilyen vipera az a polgári radikális párt is, amelynek szervezésére Kristóffy most Bécsből adta ki a jelszót. Már czinikus szemérmertelenséggel hirdetik, hogy ők bécsi segítséggel dolgoznak. Igen! Talán Bécs segít megcsinálni a perszonál-uniós Magyarországot? Mert Kristóffyék mindent megmondanak, hogy milyen radikális dolgokkal akarnak élni, csak azt nem mondják meg, hogy Magyarország Ausztriával minő közjogi viszonyban legyen. Ámde éppen ott van a bökkenő, hogy Magyarországon a politikai pártok tevékenysége teljesen elválaszthatatlan Magyarország közjogi helyzetétől és ennek következtében nem is létezhetik Magyarországon politikai párt, amely ezzel a kérdéssel számolni ne lenne kénytelen. Mert bármennyire radikálisak is vagyunk társadalmi, gazdasági, szociális, egyházi, népmivelődési és egyéb politikai téren: az közöm-

bős még sem lehet reánk, hogy országunk Ausztriával minő közjogi viszonyban van. Nem lehet közömbös különösen azért, mert hisz éppen ez a közjogi helyzet a legnagyobb mértékben össze van növe a magyar nemzet megélhetési existenciájával. Ha tehát minden téren akarjuk és hirdetjük a radikálizmust: nem lehet azt nem hirdetni a közjogi téren is — és így a közjogi radikálizmusnak éppen úgy meg van a maga szükséges létjogosultsága, amint meg van az egyéb radikálizmusoknak is.

Kristóffyéknel azonban éppen ezt a közjogi agyvelőt nem látjuk s így nekik, akik két kézzel fojtogatták a magyar alkotmányt, s akik szolgálói voltak Bécsnek, árulói a magyar nemzetnek — nemcsak hogy nem lehet, nem szabad hinni, de lángkorbácsal kell őket minden házfedél alul kiverni.

Kristóffyék most Bécsben keverik a kártyákat, de erejük csak akkor lehet, ha a bécsi erő mellé megszerezhetnék a magyar népet is. Mi azonban figyelmeztetjük a magyar népet, hogy a negyvennyolcas pártból semiféle darabont-radikálisság kedvéért kiválni nem szabad. A negyvennyolcas pártnak már születésénél fogva ugyanis radikális pártnak kell lenni. A negyvennyolcasoknak nem az a teendőjük, hogy akár elkeseredve, akár a bécsi szirénhangoknak felülve, abdikáljanak, — hanem az, hogy az országos 48-as pártot, a népképviselőket és a kormányt a közjogi radikálizmus mellett eleven radikális tevékenység kifejtésére serkentsék, különösen a gazdasági, a szociális és népmivelődési téren.

Mi pedig imádkozunk, hogy legyen mielőbb vége az átmeneti korszaknak, legyen vége a lekötöttségnek, ne legyen a 48-as párt lábakapeczája semmiféle hatvanhetes és egyéb sárgafekete pártoknak, de ne legyen kísérleti médiuma sem a magyar történelem leghitványabb alakjának: egy Kristóffynak.

A SZEGEDI CZIGÁNYALKOTMÁNY.

Hogyan választották vajdát.

Amíg az ország czigánysátoaraiban óriási rémületek lettek urrá és a zsandár szó emlegetése is hideg-előssé teszi Fárao ivadékait, a szegedi határ czigányait ennél sokkal nagyobb gondok emészti és oda sem néznek Dánosnak. Az esemény, amit az izgalmak szülőanyjának is lehet nevezni, nem is olyan mindennapi, hiszen fejedelmeket sem szoktak minden pillanatban megfosztani a trónjuktól, már pedig a czigány szemében a vajdaság van olyan méltóság, mint egy trón — a trónkövetelőnek. A regény ott kezdődik, hogy Csurár Péter vajda szörnnyü meglepetésre ért haza csatornatisztítási elfoglaltságából: megfosztották a vajdaságtól. A rendőrséggel bizalmas lábon áll, nem tudja a csapatot vezetni, sem megfelelően foglalkoztatni, nem kell. Ezek voltak a vád főpontjai s nyomban kikiáltották vezérnek Ros-

tás Lukácsot, mint akiben minden bizalom összpontosult. Természetes, hogy Csurár sem hagyta a maga jussát s néhány hívére támaszkodva, olyan ellenakciót kezdett, hogy a hangjuk messzire elhallatszott. Tiltakozás, oldalbalökés, pofozás voltak a petíció főszközei, lassankint aztán hangyabolylyá vált a tábor s hemperegve tépte, szakította egymást az egész dinasztia, melynek hercegnői sem átalottak részt venni az alkotmányos küzdelemben.

Talán nagyobb szabásúvá is válik a dolog, ha véletlenül nem lovagol arra vitézeivel Pottyondy Miklós lovasrendőrbiztos, aki betelerelte a teljes társadalmat a városháza szutterénjébe. Ott aztán hozzáfogott az ügy tisztázásához, ami szintén nehezen ment, mert egyszerre akart mindenki beszélni. Csurár szívetéptő hangon kérte Pottyondyt, hogy főfő hatalmánál fogva — a lovasrendőrbiztos járja ugyanis a határt — helyezze őt vissza jogaiba, erre felzudult az ellentábor s kezdődött újra a zsvaj. Pottyondynak ekkor pokoli ötlete támadt, elkiáltotta magát.

— Most intézkedni fogok!

Általános némaság, a biztos pedig, maga is jóízű, tréfás ember, folytatta:

— Mind a két fél méltatlannak bizonyult a díszes tisztségre, azért ezennel Ajtai Sándort jelentem ki vajdátoknak.

A bámullatól nem tudtak az emberek hová lenni, a harmadik, a váratlan győztes erővel kezelt akart csökölni, majd elmondta programbeszédjét, melynek két kiemelkedő része, hogy alkotmányosan fogja a csapatot vezérelni, egyben feltétlen engedelmességet esküszik a rendőrségnek.

KOSSUTH LAJOS TÓDOR.

Az hírlik, hogy állandóan Magyarországon marad.

Érdekes és örvendetes hirt bocsájt világgá a budapesti „A Nap“, azt, hogy Kossuth Lajos Tódor, Kossuth Ferencz testvéröccsese állandó letelepedésre visszatér Magyarországra.

Az ifjabbik Kossuth vasutigazgató Olaszországban. Sokat emlegették, hogy hazajön, hogy a kormány hivatalt szánt neki, arról is esett szó, hogy elnök-igazgatója lesz az államvasutaknak, de valahányszor a hírek a nyilvánosság elé kerültek, a kormány nyomban utnak indította a czáfolatok özönét. Vakon jöttek a czáfolatok, még azt is letagadták, hogy a minisztertanács Kossuth Lajos Tódorral akarta a magyar kormányt képviseltetni a milánói kiállítás megnyitására.

És mégis hazajön az ifjabbik Kossuth is. Arról van szó, hogy valamelyik kerület nélkül, hogy előzetesen megkérdezné, országgyűlési képviselőnek választja meg. Igaz, hogy Kossuth Lajos Tódor a törvény betűje szerint Magyarországon se nem választó, se nem választható, de nincs az a törvény, amely Kossuth Lajos fiait megfoszthatná attól, hogy hazájukat szolgálják, ha akarják. Kossuth Lajos Tódor pedig akarja szolgálni hazáját.

A választási elnöknek nincs joga kutatni, hogy az ajánlott jelölt választóképes-e vagy sem. Kossuth Lajos Tódort jelölik és megválasztják. A többi már csak formalitás. A mandátumot nem fogja visszautasítani, hazajön, leteszi az álampolgári esküt és elfoglalja a helyét az országgyűlésen. Nincs ember aki a megválasztását megtámadná. Ha mégis akad valahol egy Vajda-Vojvoda Sándor, az se baj: megválasztják Kossuth Lajos Tódort másodszer is.

ALAPITTATOTT 1889. EGYESULT ERŐVEL.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA

1340 Penn Ave., PITTSBURG, PA., és 207—6th Ave., HOMESTEAD, PA.

KÜLDÜNK PÉNZZT az ó-hazába olcsó áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló postai feladó vevényt.

VESZÜNK ELADÜNK külföldi pénzeket. Pénzeiket elhelyezzük bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi postatakarékpénztárba és beszerezzük az eredeti betétkönyvecskét.

ELADÜNK HAJÓJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajótársulatok eredeti árán és utasaink a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójáról továbbittatnak New Yorkba.

ELFOGADÜNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JAVARA IS.

MAGYAR AMERIKAI TAKARÉK ÉS HITEL TÁRSULAT, DUQUESNE, PA.

Két százalék oszok számlára. Négy százalék betét számlára.

ALAPTÖKE ÉS FÜLÖSLEG \$175,000.00.

TRENTON LEGJOBB FOGORVOSA

Dr. J. S. Miller

184 SOUTH BROAD STREET.

Olcsó, jó, pontos és fájdalom nélkül dolgozik

Hazai Dolgok

Vizváriné meghalt.

BUDAPEST. Távol idegenben, a velencei Lidón, ahol nyári pihenőjét töltötte, meghalt a Nemzeti Színháznak egyik kedves és oszlopos művésznője: **Vizváriné-Szigeti Jolán**, a nagyemlékű Szigeti József leánya és Vizvári Gyulának, az érdemes, kitűnő művésznek közel három évtizeden át volt élete társa. Halálát vérmérgezés okozta. A szomorú hírt Csillag Teréz, a jelenleg szintén Lidón fűdőző művésznő táviratban tudatta a Nemzeti Színház igazgatóságával, amely a halálhír vétele után azonnal kitűzette a fekete lobogót a színház homlokzatára. Vizváriné a leánya, Vizvári Mariska társaságában volt a Lidón. A temetésére nézve még nem lehetett intézkedéseket tenni, mert a velencei hatóságok a halál körülményeinél fogva csak két nap múlva engedik meg a holttest hazaszállítását. A temetés a Nemzeti Színház előcsarnokából fog történni. Vizváriné 1855. január 16-án született és 1878-ban lett a felesége Vizvári Gyulának. Erős komikai tehetsége különösen a nyersebb komikumot kívánó szerepben hatott s ezekben az ő kedves, egyéni, kissé vaskosabb humora pompásan érvényesült. A Nemzeti Színház egy nagyon hasznavehető, szinte pótolhatatlan erőt veszít Vizváriné halálával, amely nemcsak a művészköröket ejti gyászba, hanem mély megilletődéssel tölti el a nagyközönséget is, amelynek emlékezetében szinte felejthetetlenül él az elhunyt művésznő egy-egy alakítása.

Érdekes, hogy mikor a művésznő elhalálozása reggelén Vizvári Gyula felébredt, észrevette, hogy a hálszobájában áll a falóra. Becsengette a szobalányt s megkérte, nézze meg, hány óra. A cseléd néhány perc múlva ijedten tért vissza:

— Nagyságos ur, — lelkendezett, — az összes szobákban megállottak az órák. Ez roszt jelent!

— Eredj, te babonás! Bizonyosan nem húztad fel őket. — felelt Vizvári.

Se pénz, se köpönyeg.

BUDAPEST. A Klauzál-utcai népfürdőben csinos botrány történt. Egy fűdőző vendég óriási lármát csapott, hogy ellopták a ruháját és végül kiderült, hogy a kiváló férfi magamagát lopta meg. A pucérságát zsarolásra akarta felhasználni.

Minap este Pál Gyula fűdőmesternél egy ember jelentkezett. Lármás hangon, méltatlankodva panaszkolt:

— Minden ruhámat ellopták a kabinból. Ez czudarság! Hogy megyek most haza? Az igazgatóság hozasson azonnal új ruhát a számomra és térítse meg a káromat!

Pál fűdőmesternek gyanus volt a dolog, mert az utóbbi időben sűrűn előfordult hasonló jelenet. A panaszkodó, kiabáló emberben fel is ismerte azt, akivel már az elmúlt héten is megesett ez a baleset, hogy az összes ruháit ellopták. Pál rendőrt hívott, a kivel azt a gyanúját közölte, hogy a lopás nem is történt meg, hanem a ravasz ember czinkostársával elvitette a ruháit és most pénzt meg ruhát akar kizsarolni a fűdőigazgatóságtól.

A rendőr a ruhátlan emberre egy bő köpönyeget adott és bérkocsin bevitte a főkapitányságra. Itt azt mondta, hogy Blénesi Ferencz a neve, csiklőgyesi születésű, huszonnyolc éves asztalos. Erre a névre kiállított utlevelet is mutatott fel, amely a kabinjában maradt. A rendőrség azonban nem hitt neki. Hamarosan meg is állapította, hogy Szövetár Ferencz az igazi neve, harminczegyéves, rovott multu, a fővárosból kitiltott czimfestő. Blénesi Szövetár ezután bevallotta, hogy tényleg pénzt és ruhát akart kizsarolni a fűdőtől. A rendőrségen rabruhába öltöztették, azután bezárták.

Póstkocsiba zárt vasutasok.

ARAD. Az államvasutak itteni üzletvezetőségének címére százötvenezer korona érkezett, amelyet egy vasuti alkalmazott zöld kocsiba tett s a kocsis elindult vele az üzletvezetőség elé. Amikor leszálltak s mindketten bementek a kocsiba, hogy a pénzes zsákokat kivegyék, egy kopott öltözötű fiatalember szaladt oda, az ajtót becsapta s a kulcsot kivette belőle. A két ember nem tudta belülről kinyitni az ajtót s dörömbölni kezdtek. Valóságos rémület fogta el aztán a kocsis bensejében levő két embert, amikor a néhez kocsis a park felé vezető uton megindult. E vesztélyt a park bejáratánál álló két urihölgy akadályozta meg, akik az egész jelenetnek tanúi voltak. Azonnal felsiettek a rendőrségre, ahol jelentést tettek a dologról. Hoffmann Győző ügyeletes rendőrtiszt, két rendőrlégénnyel azonnal kiment az üzletvezetőség elé. A kocsis ülésén ekkor már senki sem volt. A kocsiba szorult két ember éktelen dörömbölést vitt vég-

A BEVÁNDORLÓ

hez. Egy negyedóra telt bele, amíg lakatost hoztak. A lakatos azután a hatósági közeg jelenlétében felkészítette a vasajtót s a kocsist meg a vasuti alkalmazottat kiszabadította kellemetlen helyzetéből. A rendőrség megindította a nyomozást.

Asszonyok harcza.

BÖSÁRKÁNY, Sopronmegye. Németh Antal gazda a nyár folyamán új házat építtetett. Abba be is költözött a családjával. Alighogy azonban megmelegedtek az új fűdél alatt: kitört a családban a belviszály. A házavatósi ünnepélyre eljött ugyanis a gazda anyósa, is Nagy Istvánné, aki csakhamar konkolyt hintett. Valami csekélység miatt hangos pörbe szállott a nászasszonyával, özv. Németh Józsefnével. A két asszony záporként ontotta a szitkokat. A sárga földig legyalázták egymást. Mikor aztán kifogytak a szóból: összekaptak. Egyik a másik kontyába markolt. Utótték, verték, tépték egymást szakadatlanul. A harcban Némethné húzta a rövidebbet. Ellenfele pedig diadalmas zajjal vonult el a harc teréről. A legyőzött asszony azonban nem nyugodott bele a csufos vereségbe. Mihelyt magához tért a nászasszonya ökle okozta kábultságából: nyomban utána rohant. A saját házában támadta meg győztes ellenfelet, ki még a hiányzó ütlegeket a legnagyobb készséggel kiszolgáltatta a — nászasszonyának. A véres viadalnak a családtagok vetettek véget. A harcias asszonyok nem tettek egymás ellen feljelentést a bíróságnál.

Gyémántmises plébános.

CZIBAKHÁZA. Steyer István plébános most ünnepelte meg pappá szentelésének hatvanadik évfordulóját. A nyolczvanhárom éves agastyán ünneplésére összesereglettek tisztelői és barátai s a megye notabilitásai közül Bolza József és Pál grófok, Kövér János, Beniczky Géza cs. és kir. kamarás, Totovits István és mások. Dél előtt volt a gyémántmise, melyet nagy pompával, a környékbeli papok és plébánosok segédletével mondott el az agg plébános. Mise után a jubiláns tiszteletére diszebed volt. Az ünnep emlékére a gyémántmises pap, valamint Czibakháza község több alapítványt tett.

Gyujtogat a biztosító.

DEBRECZEN. Minap elfogtak egy huszonnégy tagú gyujtogató bandát, amely a környékbeli gazdák gabonaasztagjait felperzseltte. Alig mulott el nap, hogy valamely tanyán nagyobb tüzeset elő ne fordult volna. Így legutóbb Kovács János gazdaembernek ezerháromszáz kereszt buzája, Németh Istvának nyolczezerkilencszáz kereszt buzája égett le. A csendőrök az Ebes pusztja környékén észrevették, hogy Erdélyi János gazda tanyája kigyuladt. Odarohantak és megdöbbenéssel látták, hogy husz cseléd áll az égő asztagok körül s gyönyörködik a szép piros lángoszlopokban. A csendőrök puskatussal kényl szerítették őket az oltásra s utána letartóztatták valamennyit. Három közülök beismerésben van. Azt hiszik, hogy egy biztosító társaság üzletvezetője bujtotta fel őket a gyujtogatásra, hogy így rászoktassa a gazdákat a biztosításra. A letartóztatottak közül Molnár Mihályról megállpították, hogy piromániában szenved. A gyujtogató bandának Varga András és Maszlag István béresek voltak a vezérei. Valamennyit átkisérték az ügyészség fogházába, a nyomozás az ismeretlen biztosítási ügynök ellen folyik.

Leszurt ékszerészegéd.

DEBRECZEN. Pásztor Pál ékszerészegédet barátai közül valaki mulatozás közben leszurta és haladokolva szállították a kórházba. A gyanu Dobos Jarmin és Kern Dezső pesti könyvügygnyökökre irányult, kiket letartóztattak. A nyomozás során kiderült, hogy Stricovics Sándor kereskedőségéd volt a tettes, kire a vizsgálóbíró előtt kihallgatásakor a haladokló rávallott.

Elfogott betörő.

EPERJES. Az eperjesi rendőrségnek minap éjjel sikerült egy nyilvános házban elfogni Donahovszky Kázmér diósgyőri vasgyári vasesztergályost, aki egyike a nagyobbkaliberű csalóknak és veszedelmes betörőknek. Donahovszky május óta Eperjesen tizenhat betörést követett el. Beismerte, hogy Kaszán az utóbbi időben elkövetett betörések közül tizenegyet ő követett el s Miskolcra is sok betörésnek ő volt a tettese. Donahovszky nagy stilben dolgozott. Lopott államvasuti szabadjeggyel tartott fenn Miskolcz—Kasssa—Eperjes között állandó összeköttetést. Rendesen szombatban este érkezett meg Eperjesre és ilyenkor vasárnap reggelre mindig történt betörés. Az eperjesi rendőrségnek nagy ügyességgel sikerült végre a veszedelmes betörőt kézrekeríteni.

Tanítók találkozója.

GYÖR. Minap találkozást rendeztek azok, akik negyvenöt év előtt, 1862-ben a győri katolikus képezdében vizsgáztak. Ezek közül három tanít még

BARNA J. JENŐ ÚR

West Virginia állambeli Garyban fog mint a Bevándorló tudósítója működni. Előfizetési díjakat is felvehet és nevünkben nyugtázhat. Barna ref. misszionárius urat melegen ajánljuk honfitársaink figyelmébe.

POTMESIL ISTVAN ÚR

képviseli South Bethlehemben és környékén a Bevándorlót. Előfizetéseket felvételére és nyugtázására fel van jogosítva. Melegen ajánljuk ottani honfitársaink figyelmébe.

SZABÓ S. NÁNDOR ÚR

a Bevándorló érdekében utazik jelenleg New York államban s később a többi magyar telepeket fogja meglátogatni. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Kérjük honfitársainkat, fogadják Szabó urat szívesen.

MEGNYILT

a legnagyobb magyar gyógyszerár.

UNIONTOWN, PA. — — — 21 BROADWAY

Kapható mindenféle hazai gyógyszer, arczkrém, bajusz-pedró, sósborszesz, Superlin (Zacherlin) fuvóval stb. Ugy ő-hazai, mint itteni receptek szakszerűen elkészítetnek.

Pósta megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Beszélünk: magyarul, angolul, németül, tótul s a többi szláv nyelveken.

Pontos cím:

R. A. OLESHAK

UNIONTOWN, PA. — — — 21 BROADWAY.

MUNKAKERESŐK FIGYELMÉBE!

Honfitársak és honleányok! Ha jó munkát vagy helyet akartok, forduljatok teljes bizalommal Kovács munkaközvetítő irodájához, ahol mindig nagy számmal kerestetnek mindenféle munkások és munkásnők. Jelenleg is 200 embert keresünk bányamunkára, jó fizetés, sztrájk nincs, gáz nincs, közel Pittsburghhoz. Száz leányt keresünk jó házi és egyéb munkára.

Pontos cím: RUDOLPH KOVÁCH,
1524 PENN AVE. — PITTSBURG, PA.

MAGYAR FONOGRAF ÜZLET

280 Bowery, — — New York City.
Nagy és dus raktára a legjobb és legújabb éneklő gépeknek.

A LEGKIVÁLÓBB ÉS LEGVÁLTOZATOSABB MAGYAR DALOKKAL.

Egy gép ára 3 dollár 50 centtől felfelé,
magyar dalok darabja 35 cent.

Megbízható magyar üzlet. Magyar levelekre magyarul válaszolnak.

ENTREPRISE LIGHT CO.,
280 BOWERY — — NEW YORK CITY.

A BEVÁNDORLÓ

most is és pedig: Nagy Károly Felsőiszkáson, Veszprémmegyében, Füzy István Sopronkiszaludon, Sopronmegyében, Reizinger József Bábásomjénben, Vas megyében. Kettőn nyugalomban vannak, tizenhatan meghaltak. Husznak hollétéről nincs tudomásuk. Öt év múlva megint találkozhatnak, ha életben lesznek.

Hivatásának áldozata.

HARSÁNY, Borsodmegye. A község határában Molnár Ferencz hegyőrt halva találták. Az esetről az enéi csendőrségnek azonnal jelentést tettek és Nagy István csendőrmester a helyszínére sietett, hol megállapította, hogy a hegyőrt agyonverték. A nyomozás folyamán kiderült, hogy Matisz József 18 éves legény harmadmagával dinnyét lopott és a hegyőrt tetten érte őket, mialatt köztük dulakodás keletkezett és közben a hegyőrt megölték.

Villám öregasszonyt öl.

JÁSZDÓZSA. A minap nagy vihar dühöngött. A villám nem egy helyen csapott le, csak hogy szántóföldeken, úgy hogy semmi kárt nem okozott. Szerencsétlenül járt azonban özv. Drapos Ferenczné, szül. Morvai Rozália 73 éves öregasszony. A házába beütközött a villám és őt is, aki a pitvarban dolgozott — megérte, úgy hogy nyomban meghalt. A szerencsétlenséget a szomszédban dolgozó Kovács József jászárokszállási lakos vette észre, aki nyomban odafutott és kihozta a holt asszonyt a konyhából.

Elsült az ágyu.

KASSA. A kassai Napló titokzatos szerencsétlenségről ad hírt. A szerencsétlenség Csobád abaujmegei községben történt, ahol mostan a tűzértség tart lövőgyakorlatot. Az említett hírforrás szerint a gyakorlaton a mult hét egyik napján borzalmas szerencsétlenség történt. Az egyik ágyu megtöltésénél, vagy beerősítésénél valami hiba történt s mikor a tűzér ki akarta löni, a löveg visszapatant s a katona jobb karját leszakította s egész jobboldalát borzasztóan szétronsolta. A katonaság szigoruan titkolózik s a vizsgálat eredményéről, valamint a súlyosan sebesült katona állapotáról semmi bizonyosat nem lehet tudni.

Megszökött fegyencz.

KECSKEMÉT. A kecskeméti ügyészség füzesveszszót szedtet a fegyenczekkel. A szedés közben egyik, egy Szabó László nevű, megugrott. Az örök utána löttek, de nem találták el. A feltevés az, hogy a Tiszát átúszva elmenekült. Szabó veszedelmes betörő.

Hipnotizáló cukrászlegény.

KECSKEMÉT. Aminap délután Rinéry János cukrászüzletében Kiss Magdolna felszolgáló leány egy székben elaludt. Egy-két óráig csak türte ezt szó nélkül a gazda, de mikor 5—6 óra is elmúlt, költögetni kezdte, de hiába; a leány legkisebb hajlandóságot sem mutatott arra, hogy felébredjen. Végre roszat sejtve, orvosokért küldött, szaladt is 10—12 orvos, akik egyértelműleg megállapították, hogy a leányt valaki hipnotikus álomba merítette. Egyszerre százakra menő embertömeg nyomult be a cukrászda helyiségébe s meghökkenve hallgatták a leány beszédét, aki olyan dolgokat mesélt el, amilyenekről azelőtt fogalma sem volt. Végre esti tíz óra felé a rendőrség is beavatkozott a dologba, mert emberember hátán tolongott a város főutcáján. Hosszas kutatás után előkerítették Svengálit, egy sápadt-képi cukrászlegény személyében, aki erőszakkal, valósággal fenyegetésekkel kellett rávenni, hogy a leányt felébressze. A leány kezébe nyomták az egyik orvos óráját, majd Czinner cukrászlegény —

RIZSÁK JÁNOS

passaicai pénzküldő budapesti irodája
IV. Sütő-utca 6. szám alatt van.
Irodavezető: RIZSÁK MIHÁLY.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

Magyar pénzküldő és váltó intézete
127-2 ik UTCA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője. Mindennemű közjegyzői okiratok szakszerűen kiállíthatnak és konzultációs hitelesíthetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el. Reám bízott ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el. Az utasokat személyesen elkísérem a hajóhoz. Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.

FIÓKÜZLETEK:

ALPHA, N. J. PHILLIPSBURG, N. J.
WHARTON, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

a legujabb Svengáli — ráparancsolt, hogy tíz percen belül ébredjen fel. A leány a parancsnak másodpercnyi pontossággal engedelmességet, majd leterdelt, szeméit az égnek emelte, mereven, kísértetiesen, majd imádkozni kezdett, azután hirtelen arczához kapott, végigdörzsölte szeméit s nagy lélekzettel véve, feleszmélt. Első dolga az volt, hogy a vizes kancsó tartalmát fenéki kiitta. A leány felébredése után nem emlékezett semmire. A cukrászlegény-Svengálit a rendőrség egyelőre felügyelet alá vette.

Öngyilkosság.

KEMECSE, Szabolcsmegye. Udvardy János 62 éves gazdálkodó gyógyithatalan betegség következtében a vonat alá feküdt. Családtagjai — akik soha sem betegeskedtek, — 3 éven belül kihaltak mellőle s ő a súlyos beteg hába várta a megváltó halált. Az utóbbi időben buskomorság mutatkozott rajta. Eldobta magától a megutált életet.

Ezüstmise.

MIHÁLI, Sopronmegye. Szalay György plébános minap ünnepelte az ezüst miséjét s vele ünnepelt az egész község. Szalayt az összes polgárok meleg szeretettel környezik és sok érdemet szerzett a község felvirágoztatásában. A jubilánst hívei nevében Hájós György tanító, az ev. ref. egyházközség képviselőjében Bakó János földbirtokos, az izr. hitközség küldöttsége élén dr. Schvarc Lajos körorvos, a község nevében pedig Lendvay József jegyző üdvözölték. A jubiláns meghatva mondott köszönetet.

Elégett fiucska.

NAGYFALU, Zalamegye. A községben tűz ütött ki, melynek egy lakóház, két pajta és két sertésöl esett áldozatul. Az egyik pajta roncsai között a gazda hat éves fiacskájának teljesen megszenesedett holttestére bukkantak. Megállapították, hogy a tüzet valószínűleg az elégett gyermek okozta.

Egy munkás merénylete.

NÁMETBOGSÁN. Izgalmas eset történt a község közelében. Schwarzmann Gusztáv vállalkozóval feleslegelni kezdett egyik munkása, Zelei Péter, aki később kenyéradóját tetteg is bántalmazta. Zelei egy kapanyéllal kétszer úgy fejbeütötte Schwarzmannat, hogy az eszméletlenül rogyott össze. A dühöngő munkás elől a szerencsétlen embert a többi munkások csak nagynehezen tudták megmenteni. Schwarzmann sebei súlyosak, de nem életveszélyesek. Zelei ellen megindították az bünyfenítő eljárást.

Katonatragédia.

NYIREGYHÁZA. Nagy feltűnést keltő öngyilkosság történt Nyiregyháza. Egy dús gazdag özvegyasszony, Zirek Jánosné morfiummal megmérgezte magát és azonnal meghalt. Végzetes tettét két hét előtt öngyilkossá lett fia után való bánatában követte el. A fiu, egy daliás, huszonkétéves huszárfőhadnagy, nemrég Kassáról, az állomáshelyéről hazajött az édesanyja látogatására. Nyiregyháza megismerkedett egy szép özvegyasszonnyal, Kacsóh Pongrácz zeneszerző nővérével, akinek Kótajon földbirtoka van. A huszonkétéves fiu halálosan beleszeretett a nála tíz évvel idősebb özvegybe és pár napi udvarlás után megkérte a kezét.

A fiu anyja, özvegy Zirekné azonban hallani sem akart erről a házasságról s kereken kijelentette a fia előtt, hogy kitagadja, ha akarata ellenére nőszül. A szerelmes főhadnagy vissza kellett utaznia Kassára, de onnan még sürgönyözött az édesanyjának, hogy beleegyezik-e a házasságba vagy nem. A válasz rögtön megérkezett, a hajthatatlan anya egy szót táviratozott vissza:

— Nem.

A szerelmes fiu a sürgöny megérkezése után, két héttel ezelőtt öngyilkos lett. Szolgálati revolverével agyonlőtte magát. Holttestét hazaszállították Nyir-

egyházára s óriási részvét mellett temették el a családi sírboltba. Az öngyilkos huszárfőhadnagy édesapját szintén igen fiatalon temették el. Házasságának második évében egy akadályversenyen lebukott a lóról és holtra zuzta magát.

A szerencsétlen anyát egészen megtörte a fia öngyilkossága. Nem volt azóta sem éjjele, sem nappala, nem lehetett vele beszélni, egész nap a fia sírján jajveszékelt. Minap az özvegy szivgörcsöket kapott és az orvos morfiomot rendelt a baj ellen. Az özvegy bezárkózott szobájába és egy hajtásra kiürítette az egész morfiumos üveget. Rettenetes kínok között halt meg. A városban nagy a részvét a tragikus véget ért család iránt.

Egy golyó.

OROSZI, Veszprémmegye. A napokban Turg István zalamegyei gazdasági cseléd édesatyja temetésére hazafelé indult. A nyáradai erdő mellett egyszerre egy puskagolyó találta, úgy hogy a közeli tanya rá tudott csak elvászorogni. Ott meghalt. A csendőrség megindította a nyomozást.

Öngyilkos nő.

OZORA, Tolnamegye. Ifj. Németh Miklós felesége, ki csak néhány hónapja esküdt meg, lakásából eltűnt. Most azt jelentette az ör, hogy a Sió vize egy női holttestet vetett ki. A nő apja helyszínén felismerte a halottban leányát. A szegény asszony azért ugrott a Sióba, mert viszálykodásban élt családjával.

Gyilkos honvéd.

PÉCS. A Tarsca községi bucsuról jövet Kurucz János pécsi 19. honvédegylezredbeli közlegény Pellérd állomáson, hol a pécsi vonatra várt, összevesszett több más várakozóval. A veszekedés közben Kurucz előrántotta bajonettjét és szíven szurta Buczu Vendel üszögi bérest, aki azonnal meghalt. A gyilkos honvéd elmenekült.

EGYEDÜLI SZÉN ÉS FAKERESKEDŐ
TRENTONBAN.

P. A. Spracklen

356-358 SOUTH BROAD STREET.
Olcsó és pontos kiszolgálás.

ZÁSZLÓ, JELVÉNY, MISERUHÁK

Saját készítésű legértékesebb egyleti zászlók, sapkák, egyenruhák, szalag és aranyjelvények

Bálok és ünnepekhez szükséges szalagok és díszítések raktára. Jutányos — árak. —

LITVAY JÁNOS

8807 Buckeye Road, CLEVELAND, O.

ELADÓ HOTEL

COLUMBUS, Ohio legjobb fekvésű helyén a magyarok kedvelt találkozó és mulatóhelye a

BUDAPEST-KÁVEHAZ

most olcsó áron eladó, kitűnő berendezés, 16 szoba, poolroom, olcsó házbér. Villamostközlekedés a város minden részébe. Vasuti állomás 5 percznyire.

Bővebb felvilágosítást ad:

George Yost

So. Parsons Ave. Columbus, Ohio.

Fényképészeti

Müterem

Ha ezen hirdetést ki-vágja s behozza, minden tuczat kép után kap

INGYEN

egy életnagyságu képet.

A legjobb felvételek. Vasárnap is nyitva.

S. ROBINSON

fényképész

1716 Centre Avenue, PITTSBURG, Pa.

Egri Csillagok.

Regény 5 részben.

Irta: *Gárdonyi Géza.*

(Negyedik folytatás.)

— Musztafa-basa-Köpri.

— Köhid van ott jókora.

— Drinápoly.

— Röttentő nagy város. Ott láttam egy előfánkot.

— Mi az, kérdezték a rabok.

— Az, — felelte a paraszt, — akkora nagy eleven barom, mint ez a rakott szekér, de még ennél is nagyobb. Oszd csupasz, mint a bihal. Az orra meg akkora, hogy úgy bánik vele, mint más állat a farkával: mikor a legyek kénozzák, végig lödörgeti a derekán.

— Corli.

— Onnan kezdve meglátjuk a tengört.

A rabok sóhajtottak. Némelyek a tenyerükbe hajtották az arcukat, mások könyes szemmel bámultak maguk elé.

V.

A sebhelyes arcú, puszkaporszagu ember ekkor megszólalt.

— Atyámfiái, — mondta rekedt, érdes hangon, — ha meg tudjátok engem szabadítani, én mindnyájatokat kiváltanálak.

A rabok ránéztek. Senki sem felelt.

Az ember visszapillantott a törökre, azután folytatta:

— Én ur vagyok. Van váram kettő, van pénzem, katonaságom.

— A rabságot élt paraszt vállat vont:

— Akkor ugyanis kiszabadulhat, mert kiváltják.

— Mi a neve, bátyám? — kérdezte a pap.

— Czigány a nevem, — felelte a sebhelyes arcú kedvetlenül.

— Azzal felkelt. Sántikálva ment néhány lépést a török felé. Aztán leült és figyelemmel vizsgálta a tüztől megvilágított arcokat.

— Nem is ur ez, — szólt az egyik rab, — hanem cigány, talán éppen hóhér.

Gergő összeborzadt a hóhér szóra. Tekintete most a cigány-hóhérra akadt. Mert ő úgy értette, hogy ez valósággal cigányhóhér.

— Hiszen csak vasfű volna, — szólalt meg a feltört lábú Gáspár a kerék mellett.

Hogy a rabok csöndes és szomorú elmélázzással ültek, folytatta:

— A vasfű az olyan fű, hogy lehull tőle a bilincs.

A janicsárok között nagy örömditás támadt. Az egyik hordóban aszabot találtak. Azon ujjongtak. A hordót odagurították a tűz közelébe és szűresülgetve, csettegetve itták.

— Éljen Magyarország! — kiáltott Jumurdsák a rabok felé emelve kupáját. — Éljen Magyarország, hogy ihassék a török, a meddig meg nem hal!

— Honnan tudsz te magyarul? — kérdezte a sebhelyes arcú ur, aki előbb Czigánynak nevezte magát.

— Mi közöd benne, — felelt kevély lenézéssel Jumurdsák. — Magyar asszony volt az anyám, attól tanultam.

A rabok már jobbra-balra lefeküdtek a fűben és álomban keresték tovább a szabadságot. Csened volt közöttük. A pap is aludt. Mind a két keze a feje alatt. Bizonyosan vánkoson szokott aludni. A cigány hanyattfekve aludt, a kezét a mellén összekulcsolva

A BEVÁNDORLÓ

s a két lábát Y-ként szétvetve. Mind mélyen aludt. Csak Gáspár sóhajtott fel még egyszer félálmos panaszos hangon:

— Nem látom én többet szép Eger városát!

Gergő is szundikált. Elszundikált azon a módon, amint kis napégett orcáját a tenyerében tartotta, csak éppen hogy a feje lejjebb süllyedt, a dunyha kihajló csücskére.

Már el is aludt volna teljesen, ha a Czecey névre ki nem nyílik magától a füle kisajtója.

A cigány-hóhér rekedt hangja mondta ezt a nevet és az ő törökje ismételte.

Ott beszélgettek a kocsi mellett.

— Nála van a Dózsa kincse, bizonyosan tudom, — mondotta a magyar.

— És miféle kincsek azok?

— Aranykelyhek, aranykupák, gyémántos és gyöngyös karpereczek, nyaklánczok, násfák, szóval minden, ami urak kincse szokott lenni, ha ugyan be nem olvastották rudakba.

— Itt az erdő alján?

— Itt. Azért is vonult félre a világtól.

— Fegyvere is van?

— Gyönyörű ezüstmivű kardok és pánccélok. Lehet, hogy az egész padlása tele van. A szobájában tudom, hogy van valami hat himes láda. Azokban lehet a legértékesebb holmi.

— Czecey... Sohasem hallottam ezt a nevet.

— Mert nem hadakozik már. Ő volt Dózsanak a kincstartója.

— Kevesen vagyunk, — monlotta elgondolkozva a török. — Itt kell maradnunk holnap estig. Össze kell várnunk egy jó csapatot.

— Minek oda annyi ember? Ha sokan vagytok, sokfelé kell osztozkodni. Öreg ember az már. És fából van keze-lába.

— Mikor voltál ott legutoljára?

— Esztendeje lehet.

— Egy esztendő sok idő. Jobb, ha többen megyünk. Ha igaz, amit beszél, elboacsátalak, sőt meg is jutalmazlak. Ha nem igaz, felakasztatlak a Czecey kapujára.

A török visszatért a tüzhöz és bizonyosan a rab beszédét mondotta el ottan, mert a katonák figyelemmel hallgatták.

Gergőnek nehéz volt a feje. Elaludt. Meddig aludt, azt bizony nem tudja, de csupa rossz álma volt. Azt álmodta, végül, hogy a törökök kivont karddal futkóznak az ő falujában, megfogják az anyját és kést szurkálnak a mellébe.

Megrezzent és felébredt.

Sötétség és esend mindenfelé. Csak az erdei bogarak halk és hullámos éjjeli zengése, a természet egyhangú hárfajátéka hallatszik. Az eget szakadozott felhők borítják. Itt-ott átragyog egy-egy csillag. Egy helyen a hold fehér sarlója átlóg a felhőn.

A tüzet a fa alatt már elborította a hamu, csak a közepén vöröslik még egy ökölnyi parázs. A janicsárok ott fekszenek szanaszét a fűben, a tűz körül.

Jumurdsák is ott fekszik. A feje alatt valami tarisznya, mellette valami kupa vagy bögre, nem lehet jól látni a sötétben.

Haza kéne menni. Ez volt a Gergő gondolata.

Nem szabad. Ez volt a másik.

Körülnézett. Csupa alvók. Ha ő átszökhetne köztük. De át kell szöknie, másképpen nem kerülhetnek vissza a faluba.

A kis Éva mellette aludt. Megrázta gyengéden és fülébe sugta:

— Viczuska! Viczuska!

HERSKOVITS ADOLF

— magyar órás. —

Raktáron tart nagymennyiségű hazai órákat, lánczokat, karpereczeket, gyűrűket férfi és női mindennemű ékszereket s azokat a legutánabban árusítja. Kitéző pipák raktáron!

UNIONTOWN, PA.,

83 W. MAIN STREET.

KAIL G. ÁRPÁD

bank és hajójegy üzlete

— Alapított 1890-ben. —

Közjegyzői iroda úgy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az ő-hazába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.

UNIONTOWN, PA. — W. MAIN STREET.

WARADY LAJOS

Hazai peres, — katonai ügyek pontos elintézése.

Pénzküldés az ő-hazába.

As összes hajóvonalak képviselője.

HAZAK VÉTELE S ELADÁSA.

magyar közjegyző

449 S. BROAD ST.,

TRENTON, N. J.

DEUTSCH TESTVEREK

BANKHÁZA

317 East Houston st., NEW YORK.

Törvényes képviselő a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át a Cunard vonalon.

Pénzküldemények továbbítására az ő-hazába a legmegbízhatóbb cég.

KÖZJEGYZŐI HIVATAL.

Magyar kölcsönkönyvtár, tüzbiztosítás, csomagok kthozatala és hazaszállítása.

Levélczím:

DEUTSCH BROS.,

317 East Houston st., NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RUDNER és ROTH, tulajdonosok

NEW YORK 145 Második Avenue, a kilencedik utca sarkán

Kitűnő ételek és italok

A Magyaroknak Kedvenc találkozási helye

Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene

Évicza felébredt.

— Gyerünk haza, — susogta Gergő.

Viczuskának egy pillanatra elgömbült a szája, de mindjárt vissza is igazította és felült. Bámulva nézett Gergőre, mint a kis macska, mikor idegent lát. Majd az ölében heverő bábura fordult a tekintete, felvette s azt nézte kismaeskas nézéssel.

— Gyerünk, — mondotta Gergő.

Lemászott a kocsis külső oldalán és leemelte a kis leányt is.

Egy azab ott ült éppen a kocsis mellett. Dárdája az ölében. Feje a kerékagyon. A csutora mellette.

Aludt az úgy, hogy akár az egész tábor elmehtetett volna annak az egy keréknek a híján, amely most vánkosa volt:

Gergő kézen fogta a kis Viczát és vont maga után.

Azonban, ahogy a lovakat megpillantotta, megállott.

— A szürke... — rebegte. — A szürkét is haza kell vinni.

Azonban a szürke össze volt kötve a kis török lóval. A hékót csak ki tudta nyitni Gergő valahogyan, de már a két kötőfék eloldozása lehetetlen volt az ő tudományának.

— A fene látott ilyet, — mondotta a csomót rángatva.

Boszuságában sirva vakarta a fejét. Aztán, hogy sem a kezével, sem a fogával nem tudta a csomót eloldani, megfogta a szürkét és vezette.

Ór a lovak mellett is volt. De az is aludt. Ülve aludt, háttal egy görbe fára ráereszkedve. Hortyogott. Gergő majdnem rávezette a két lovat.

A fűben elveszett a lovak lépésének a hangja. Mentek, mint az árnyék. Sem a szekereken belül, sem a szekereken kívül nem ébredt rájuk senki.

Egy alkalmas fatörzsöknél megállította Gergő a szürkét és felmászott a hátára.

— Üljön fel maga is, — szólt a kisleánynak.

Azonban a kis Éva nem tudott a törzsökre felmászni. Gergőnek újra le kellett szállania. Fel kellett segítenie a kis Évát először a törzsökre, azután meg a ló hátára.

Ültek egymás mellett a szürkén. Elöl Gergely, mögötte a kis Éva. Kezében még

mindig szorongatta a piros szoknyás bábut. Az eszükbe se jutott, hogy a leányka a másik lovon üljön a nyeregbe. Az nem az övék. Évicza belekapaszkodott a fiu vállába. A fiu megrántotta a kantárt s a szürke megindult ki az erdőből: vonta, vitte magával a töröklovat is.

Csakhamar rajta voltak az uton. A szürke már ott tudta a járást. Ballagott lomhán és kényelmesen.

Az ut elhagyott volt. A hold csak ködösen világította meg. A fák fekete óriások gyanánt álltak az ut mellett. Gergő nem félt tőlük. Magyar fák azok mind.

VI.

A faluban egész éjjel nem aludt senki. Csak a jövevény vitézek tértek nyugalomra. Bálint pap ott maradt Czeceyéknel és vigasztalta a vigasztalhatatlan házaspárt.

Az asszony olyan volt, mint az örült. Egyik ájulásból a másikba esett. A falú ember csak a fejét rázta a pap vigasztalására s keserűen kiáltotta:

— Nincs Isten!

— Van! — kiáltotta vissza a pap.

— Nincs! — ismételte Czecey.

A pap erőt vett a haragján és csendesen szólott:

— Amit Isten ad, el is veheti és amit elvesz, vissza is adhatja.

A vén nyomorék ember gyerekként zokogott.

A pap csak hajnal felé bucsuzott el tőlük. Ahogy kilépett az ajtón, a zarándok felemelkedik a tornácra vetett gyékényágyról.

— Tisztelendő uram, — mondja halkán.

— Mit akarsz, atyámfia?

— Nem fuladtak ám még azok.

— Hát? Mit tudsz róluk?

Azt a törökök vitték el.

A pap majdnem a falnak esett.

— Honnan tudod?

— Ahogy én is ott jártam a keresőkkel a patak partján, hát egy vakondok-turáson láttam a töröknek a lába nyomát.

— Töröknek lába nyomát?

— Sarkatlan eszományom volt. A magyarnak nincsen olyan.

— Hátha boeszkornyom volt?

— Azon nincs sarkantyú. Jó az én szemem. Töröknyom volt. Meg a török lónak is ott a lába nyoma. Azt már csak tetszik tudni, hogy milyen a török patkó?

— Hát miért nem szóltál?

— Meggondoltam, hogy nem szólok. Ki tudja, a török merre vitte őket? Szélszáladt volna az egész falu.

A pap izgatottan járt fel s alá. Egyszer az ajtónak lépett, de megállapodott, mielőtt a kilincsre tette volna a kezét. S megint visszatért.

— Igazat beszélsz, — mondotta a tenyerét a homlokára szoritva, — de hát mit cselekedjünk?

— Tegye azt, amit én, — felelte vállat vonva Varsányi, — hallgasson.

— Borzasztó! Borzasztó!

— Az utakat járja a török most minden-

Ha bajba jutott, forduljon

NAAR MANFRED

BÉKEBIRÓHOZ,

15 E. STATE STREET, TRENTON, N. J.

aki tanácsos, segítséggel látja el.

MAGYAR, NÉMET, TÓT, LENGYEL STB.

TOLMACS MINDIG KÉZNÉL.

HA BETEG

és szüksége van megbízható orvosokra, úgy forduljon bizalommal

ERPF ARTHUR

őshazai okleveles gyógyszerészhez

PITTSBURGHBA

ahol kapható mindennemű hazai gyógyszer és különlegesség, továbbá szépitők és pipere cikkek.

Ugy hazai mint itteni receptek pontosan készíttetnek. Pósta megrendeléseknek pontosan eleget tesznek.

Pontos cím:

LINCOLN PHARMACY

Pittsburg, Pa — — 2367 Forbes street.

LEGJOBB, LEGOLCSÓBB

hazai regény és imakönyvek, hangszerek és kották, valamint mindennemű hazai importált árucikkek FALKENSTEIN SOMÁ-nál szerezhetők be.

— Irjon árjegyzékért. —

FALKENSTEIN SOMA,

a „Bevándorló” new yorki megbízottja.
314-316 E. 9th St., 1. floor. New York.

EURÓPAI GYÓGYINTÉZET.

Bármily régi betegségben is szenved s ha orvosai ez ideig hiába gyógykezeltek, forduljon bizalommal hozzánk. A mi európai gyógyintézetünkben mindennemű betegségek gyorsan és sikeresen kezeltetnek.

ORVOSI TANACSOT INGYEN ADUNK.

Redelő-órák hétköznapon reggel 9 órától esti 8 óráig, ünnepnap délelőtt 10 órától délután 3 óráig.

EUROPEAN MEDICAL INSTITUTE

402 GRAND ST. — — PITTSBURG, PA.

BÁMULATOS ÓRÁK

Ezt a remek 14 karatos aranylemezes órát egy dollár 60 cent beküldése mellett bérmentve megküldjük bárkinek bárhová. Minden órával küldünk egy évig érvényes jótállást. Minden óra 36 óráig járó rugóval van ellátva.

Ha az órát megkapta és minden tekintetben megfelel, akkor még egy dollárt kell a czimünkre beküldeni. Ezen órák mindegyike egyenlő értékű a tíz dolláros órákkal. Előnyös ajánlatunknak csakis az a czélja, hogy árunkat a magyarsággal megkedveltessük. Irjon még ma. Minden levél így czimzendő:

WATCH SUPPLY CO.,

BOX 322

MONTCLAIR, N. J.

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE MAGYARSÁGÁNAK FIGYELMÉBE!

Dr. BOTTLIK LAJOS

BUDAPESTI EGYETEMES ORVOSTUDOR

volt csász. és kir. katonaoorvos, a magyar kir. posta-, távirtda és telefon, a m. kir. államvasutak és a csász. és kir. Kassa-Oderbergi vasut volt orvosa

Jelenleg chicagói kórházi igazgató-főorvos, konzulátusi orvos, a legkülönbözőbb és legsúlyosabb betegségeket a legtudományosabb alapon és az orvosi tudomány eddig elért legmagasabb színvonalán, a legjobb eredménnyel gyógyítja. Különös szakképzettséggel gyógyít mindenféle férfi és női betegségeket a legnagyobb TITOKTARTÁS mellett jótállással. — Levelekre válaszol:

Dr. LOUIS BOTTLIK

420 SO. HALSTEAD STREET. — — Telephone Monroe 1116. — — CHICAGO, ILL.

felé. Merre mentek volna? Keletnek? Nyugotnak? Csak verekedés meg halál lett volna belőle.

— Inkább haltak volna meg ők is! — szölt a pap fájdalmasan.

— Az Isten tudja, hol jártak már akkor azok, mikor mi utánok kereskedtünk.

A pap komoran állott a tornácson. Keleten az ég halvány rózsaszínre vált. Hajnalodott.

A faluban ekkor nagy kiáltás hangzik:

— Emberek! Emberek! Megjöttek!

A pap figyel. Mi az?

A távolban mozgolódás. Összekeveredett kiáltások. Nehány perc múlva veszett dörömbölés a nagy kapun:

— Ereszsenek be! Nyissák ki! Megjöttek a gyerekek!

A pap visszarohtant:

— Van Isen, Péter! Kelj fel, mert van Isten!

A két gyermek ott volt a kapu előtt. Ültek a szürkén. Viczuska a Gergő vállába kapaszkodva, Gergő meg büszkén és diadalmasan, mint valami generális.

(Folytatás következik.)

THE RISING SUN
BREWING CO.

Csehországban módton készülő sör
A legválogatottabb arany árpából, malátából
és mézharutos cseh komlóból főzik.

FELTÉTLENÜL JOBB BARMILY
IMPORTALT SÖRNEL

ELIZABETH, N. J.

A NAP

magyar újságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legelterjedtebb napilapja.

Felelős szerkesztője: Braun Sándor.
Politikai főmunkatársai: Bródy Sándor, Lengyel Zoltán és Dr. Kalmár Antal.

A NAP a 48-as eszmény leghívebb katonája
s a 67-es politika legkérlelhetlenebb üldözője.

A NAP nemcsak a legkitünőbb lap, de a
LEGOLCSÓBB is.

Előfizetés Amerika területére egész évre \$5.00
fél évre 2.50
negyed évre 1.25

Mutatványszámokat készséggel küld:
A NAP kiadóhivatala,
Budapest, VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 9. sz.

**A PITTSBURGI FŐKIRODA
KÉPVISELŐI:**

Friedl Lambert ur Steubenville, O.
Kovács Arthur ur Pittsburg, Pa.
Finkelstein I. ur Homestead, Pa.
Samu György ur So. Sharon, Pa.
Andrejkovits Béla ur Pittsburg, Pa.

The Friedman Print
215 BOWERY NEW YORK

Elvállalja alapezabályok s minden-
nemű nyomtatványok elkészítését.
Különösen felszerelt magyar nyomda.

A „BEVÁNDORLÓ”-T ITT KÉSZITIK.
Élv: csinos kiállítás olcsó árak mellett.

I. BOSS
111 SECOND STREET — — — PASSAIC, N. J.
Mindenféle szivarok és dohányok importálójá.
KÜLÖNÖSEN JÓ A KOSSUTH ÉS GRÖF
BATTYANYI DOHÁNY
Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is

CHARLES R. KEAR HARRY F. POTTER
elnök pénztárnok

ELSŐ NEMZETI BANK
First National Bank
MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuylkill-Coun-
tynak legöregebb nemzeti bankja.

Alaptőke \$50,000.00
Tartalékalap és szét nem
osztott nyereség \$75,000.00

Elfogad pénzbetéteket és a pénzt csekk
alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal
visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe
bank- vagy póstaútvány útján eszközöl.

THE "STATE BANK"
AZ ÁLLAM BANKJA.

378 Grand Street, New York City

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, má-
sodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros
Voorhis A. I., alpenztáros Kneisel János.

Tőke, felesleg, nyereség,
több mint \$1,000,000
Betétek több mint 16,000,000
Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden
részébe.
Hajójegyek minden vonalra kaphatók.

KÉPVISELŐINK.

retkező helyeken olyképp, hogy erőfizetési díjakat fel-
rehetnek és nevünkben nyugtázzhatnak:

Krupcsinszky Adolf ur Elizabethport, N. J.
Makray Jenő ur South River, N. J.
Panykó István ur New Brunswick, N. J.
Perbeth Ferencz ur Union City, Conn.
Getsy János ur Torrington, Conn.
Sághy József ur Wells Creek, Pa.
Tóthán János ur Yonkers, N. Y.

Ami Kedvelt Bankárunk

JOS. TOMCSÁNYI

Homestead, Pa. Duquesne, Pa.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk
meg, amelyekhez honfitársaink bátran for-
dulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek
céljából.

NEW YORK ÁLLAM.

Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New
York.

Kiss Emil, 104—2nd Ave., New York.
Tíz év óta fennáll.

Németh János, 457 Washington street, New York.

Deutsch Testvérek, 317 Houston street, New York.

Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal
The Oriental Bank, 182—184 Broadway, New York

Csekkontó, hitelevelék, külföldi értékpapírok
megvétele és eladása.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. Hendler, successor to A. Hendler Son. & Co.
Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európa bár-
mely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajóje-
gyek az összes vonalakon az ó-hazába és az óhasáb-
sehol olcsóbban nem kaphatók.

First National Bank, Első Nemzeti Bank, Miners-
ville.

Alaptőke \$50,000.00, tartalékalap és szét nem os-
tott nyereség \$75,000.00. Elnök Charles R. Keaz,
pénztáros Harry F. Potter.

Róth József és Fiai, a monongahela völgynek leg-
jobb bankháza, saját épületében, ötödik Ave. és
Locust street sarkán, McKeesport, Pa.

Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan a legol-
csóbb árfolyam mellett. Hajójegy eladás az összes
vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegy-
zői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a ken-
zultusi hitelesítést beszerzik. Jos. Roth and Sons.

Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne
Magyar Amerikai Takarékszövetkezet és Hitelezési Társaság
Duquesne.

Alaptőke és fölösleg 175,000.00 dollár. Pennsylv-
nia állam legerősebb bankházainak egyike s az egy-
dül magyar államilag ellenőrzött magyar bank Ame-
rikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Főnök
két százalékos csekk számlára, 4 százalékos betét
számlára. Pénzküldés, hajójegy eladás és közjegy-
zői iroda.

Klein Jakab, magyar bank és váltóüzlete, 1340 Penn-
Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldés és hajójegy elárúsító. Kiál-
lít közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyek
elintézését.

Tomcsányi József, Homestead és Duquesne.

Klein Arthur, Rankin, Pa.

Hajójegyek, pénzküldés, hazai ügyek elintézése.

Kail G. Árpád, Uniontown, Pa.

Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjegyzői
hitelesítés. Pontos pénzküldés.

MICHIGAN ÁLLAM.

The People's Savings Bank, A nép takarékszövetkezet
Detroit.

Alapított 1871, tőke \$500,000, fölösleg \$350,000
takarékszövetkezet 11,000,000. M. W. O'Brien elnök, F.
A. Schulte alelnök, Geo. E. Lawson pénztáros, J. E.
Bodde segédpénztáros, R. W. Smythe ellenőr, J. T.
Keena jogtanácsos. Főközlöt Gratiot Ave., üzlet
vezető Ino. N. Wolfschlager.

MISSOURI ÁLLAM.

The Farmer's & Miner's Trust Company, a gazdák és
bányászok truszt vállalkozása, Bonne Terre.

Bejegyeztetett 1890-hen. Tőke \$100,000.00. R. R.
S. Parsons elnök, F. J. Thomure alelnök, F. H.
Dearing titkár és pénztáros.

OHIO ÁLLAM.

Perczel Lajos, 532-534 Pearl street, Cleveland.

WISCONSIN ÁLLAM.

Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és tak-
arékszövetkezet, Kenosha.

Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson
elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vo-
nalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Ta-
karékszövetkezeteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

Rizsák János, 128 Second street, Passaic.

Chester Frank Dyer urnak, az amerikai Egyesült
Államok budapesti főkonzulának irodája Budapestben,
V. Wurm-udvar 21. szám alatt van. A főkonzul személy-
ügynépszerűségének irodája: Fiume, Andrassy ut 22.
Magyar amerikaiak, akik az ó-hazában nehézség-
kel találkoznak, forduljanak oda.